

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

2019-2024

ILLOCSKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása	18
2. Stratégiai környezet bemutatása	23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	25
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	71
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	85
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	85
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	86
A beavatkozások megvalósítói.....	88
Jövőképünk.....	90
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	91
3. Megvalósítás.....	100
A megvalósítás előkészítése	100
A megvalósítás folyamata.....	101
Monitoring és visszacsatolás	104
Nyilvánosság.....	104
Érvényesülés, módosítás.....	106
4. Elfogadás módja és dátuma.....	108

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Illocska község Baranya megyében, a Villányi hegységtől délre, a Duna és a Dráva által határolt háromszögben, a Dráva melléknek nevezett területen helyezkedik el. A község neve egy 1496. évi okmányban olvasható először Wylakcza néven. Feltételezések szerint ez a falu volt akkor Illocska. Magyarország legdélibb települései közé tartozik. Területe 1510 ha. Szomszédos települései: Lapánca, Magyarbóly, és Kislippó. Alapfokú település, a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségéhez tartozik, Villány és Siklós vonzáskörzetében van. A falu mellett a Karasica vízfolyás található, mely a századok során meghatározó volt.

A török hódoltság alatt a település elnéptelenedett, de a felszabadító háborúk után nem magyarok, hanem délszlávok települtek vissza. A falu magyar eredetű Újlak nevét a XVIII. században fokozatosan kiszorította a délszlávok által használt Illocska név. Ebben a században olvadt egybe a szomszédos, ugyancsak délszlávok lakta Csat községgel.

A falu a 20. század második felében a hanyatlás és a stagnálás útjára lépett. A faluba vezető utat és a kultúrházat 1958-59-ben az akkori tanácselnöknek id. Mészáros Józsefnek és a falubeliek áldozatos munkájának köszönheti a falu.

Főbb nevezetességei a Szent Márton római katolikus templom (1891), Szerb ortodox templomot (1908), műemléki védelem alatt áll.

Három műemlék jellegű kereszt található még, egy a falu bejáratánál és a két templomnál egy-egy. A faluban díszpolgárokat is avattak. Schmidt Károlyt, aki felkutatta a hősi halottak nevét, s monográfiát ír a faluról, illetve Czékó Sándort, aki nagy áldozatot vállalva járult hozzá a római katolikus templom felújításához. A múlt őrzői, de inkább a jövő építői ők.

A település első lakói délszlávok és németek voltak. 1920-as években a lakosság nagy részét kitevő délszláv lakosság jelentős része Jugoszláviába települt át. A második világháború után pedig több német családot kitelepítettek a községből. Jelenleg a község lélekszáma 238 fő, nemzeti összetételét tekintve mára csak magyarok lakják.

A lakosság korösszetételét is vizsgálva sajnos elöregedő településről van szó. A fiatalok, ha módjukban áll fejlettebb településekre költöznek, így az idősebb, vagy anyagilag nagyon rosszul álló családok maradnak csak helyben. A halálozások és az elköltözések nagyobb arányt képviselnek, mint a születések és betelepülések, így nemcsak öregszik a lakosság, de folyamatosan csökken is a lélekszám.

Aprófalú jellegéből adódóan erősen funkcióhiányos Illocska község. Egy élelmiszer bolt, egy kocsmá, és egy pb- gázcsere telep működik a településen. Az egyéb vásárlási igényeiket mozgóboltokkal, illetve más településeken történő vásárlással elégíthetik ki a lakosok.

Nyilvános telefonállomással rendelkezik és a lakások többségében van vezetékes telefon is. A lakások 90 %-a ellátott vezetékes ivóvízzel, a villamos energia ellátás 100 %-os.

Egyedi, házi szennyvíztisztító berendezések létesítésére az önkormányzat pályázatot nyújtott be. A pályázattal 95 %-os támogatás nyerhető, ingatlanonkénti 5 %-os önrész vállalása mellett. A lakosok az önrészt havi 3.500,- Ft-os részletben fizetik.

Foglalkoztatottság és munkaerő tekintetében a helyzet kedvezőtlen, sokan segélyből tartják el családjukat, és jelentős számban élnek idénymunkából.

A településen élő gyermekek bölcsődése, óvodába és iskolába Magyarbólyra járnak.

A közigazgatási szolgáltatások a helyi minimális szinten jutnak el a lakossághoz, így ügyeiket a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségén, Magyarbólyban intézhetik. Postahivatal és gyógyszertár sem üzemel helyben, ezeket is csak Magyarbólyon, vagy Villányban tudják a lakosok elérni. A községben mobil posta működik.

Egészségügyi ellátás tekintetében is viszonylag ellátatlan a település, mivel a házi orvos csak heti kétszer rendel közvetlenül a faluban, egyébként a magyarbólyi rendelőben fogadja a kirendeltséghez tartozó települések betegeit.

Házi segítségnyújtás szolgáltatást biztosít az önkormányzat, jelenleg 1 fő házi gondozóval.

A szociális étkeztetést, a gyermekétkeztetést és egyéb felnőtt étkeztetést a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulás fenntartásában működő Magyarbólyi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha főzőkonyhája útján biztosítja az önkormányzat.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Beremendi Gyermekjóléti- és Szociális Társulás Beremendi Alapszolgálatási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatán

keresztül nyújtja, melynek családgondozói rendszeresen látogatják a település érintett lakosságát, illetve ügyfélfogadást tartanak szerdánként Magyarbólyban. Bár sajnos a falu folyamatosan öregszik az idősek ellátása mégsem biztosított, nincs a községben részükre nappali ellátást nyújtó intézmény.

A község működtet faluházat, de ez szakfeladati szinten nem jelenik meg, mivel alig köthető hozzá tényleges tevékenység, működési engedéllyel rendelkező művelődési háza nincs. Ugyanakkor a közművelődés alapfokon mégis biztosított, mivel Illocska tagja a mozgókönyvtári rendszernek, így egy aktív könyvtárat tud működtetni.

A polgárőrség Illocskán is működtet tagozatot. Ez a tagozat partnerségi megállapodásban áll az önkormányzattal.

A községben működik falugondnoki szolgáltatás. Ennek célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatás hiányos kistelepülések és tanyák esélyegyenlőségének növelése, javítása. A településen élők életfeltételeinek javítása az alapvető szükségletek kielégítését segítő lakossági és közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása, valamint a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése révén. A település szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése. Igény szerint a kistérségi közlekedési szolgáltatásokban való részvétel.

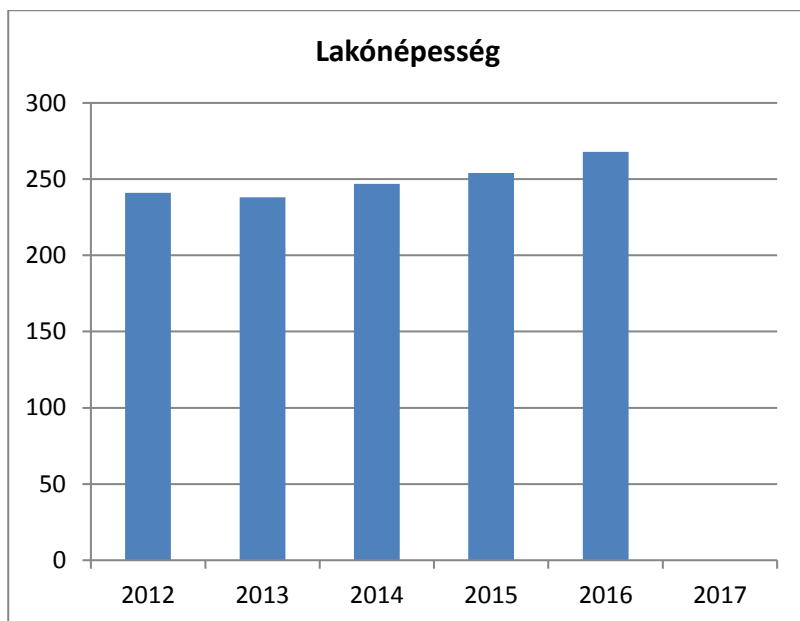
Lakónépesség számának változása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	241	bázis év
2013	238	98,8%
2014	247	103,8%
2015	254	102,8%
2016	268	105,5%
2017	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet lassú növekedés jellemzi.

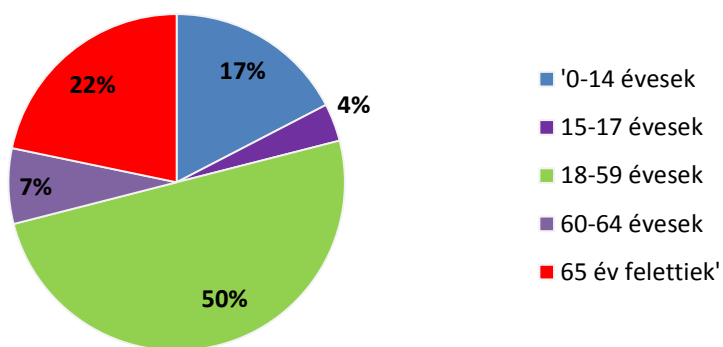

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

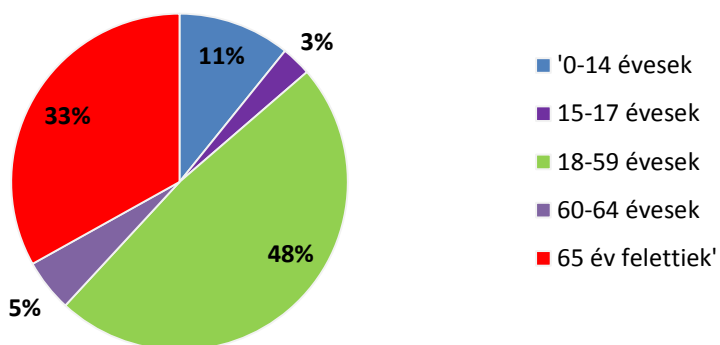
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	138	139	277	49,82%	50,18%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	7	3	10		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	24	15	39	8,66%	5,42%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	5	4	9	1,81%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	69	67	136	24,91%	24,19%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	10	7	17	3,61%	2,53%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	30	46	76	10,83%	16,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	2	5	3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	2	2	0
Összesen	4	7	3

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

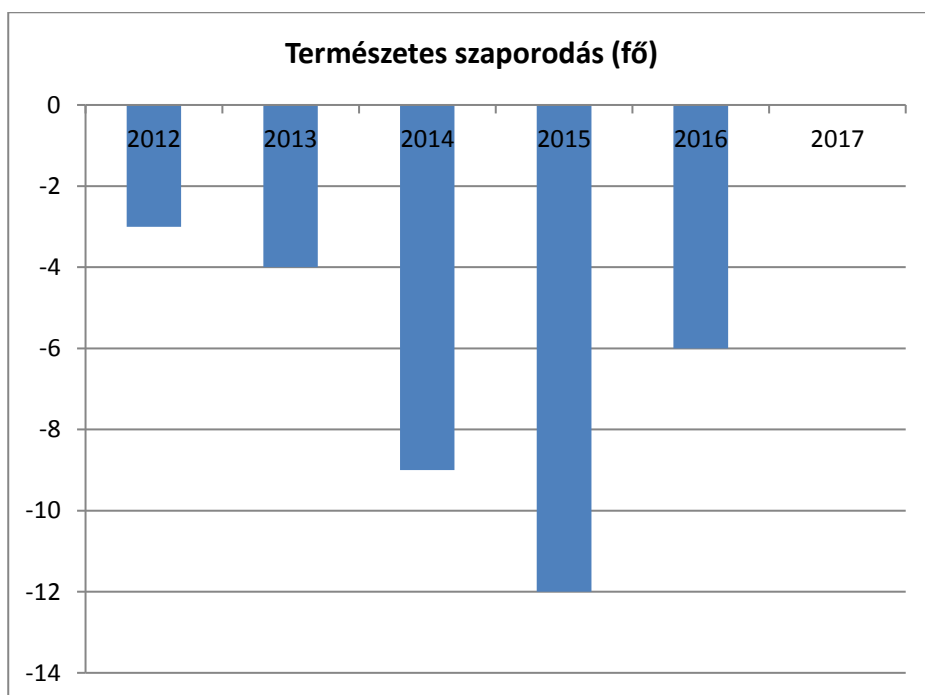
Természetes szaporodás meghatározása

Ez a tény a települést a további előregedés irányába sodorja. Sajnos változtatni a helyzeten nem könnyű, mert a munkahely alapítás feladata egy önkormányzat lehetőségét napjainkban meghaladja, a szűkös anyagi források miatt ez gyakorlatilag lehetetlen. Amit egy települési önkormányzat a napjainkban nyújtani tud, az a közfoglalkoztatás. Ennek a foglalkoztatási ideje is kötött, maximum egy év, a további kilátásokat előre látni nem lehetséges. A vállalkozások a településen szintén csak adott számban képesek foglalkoztatni, általában saját maguk dolgoznak, vagy családon belül foglalkoztatnak.

3. Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	3	6	-3
2013	3	7	-4
2014	1	10	-9
2015	1	13	-12
2016	3	9	-6
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

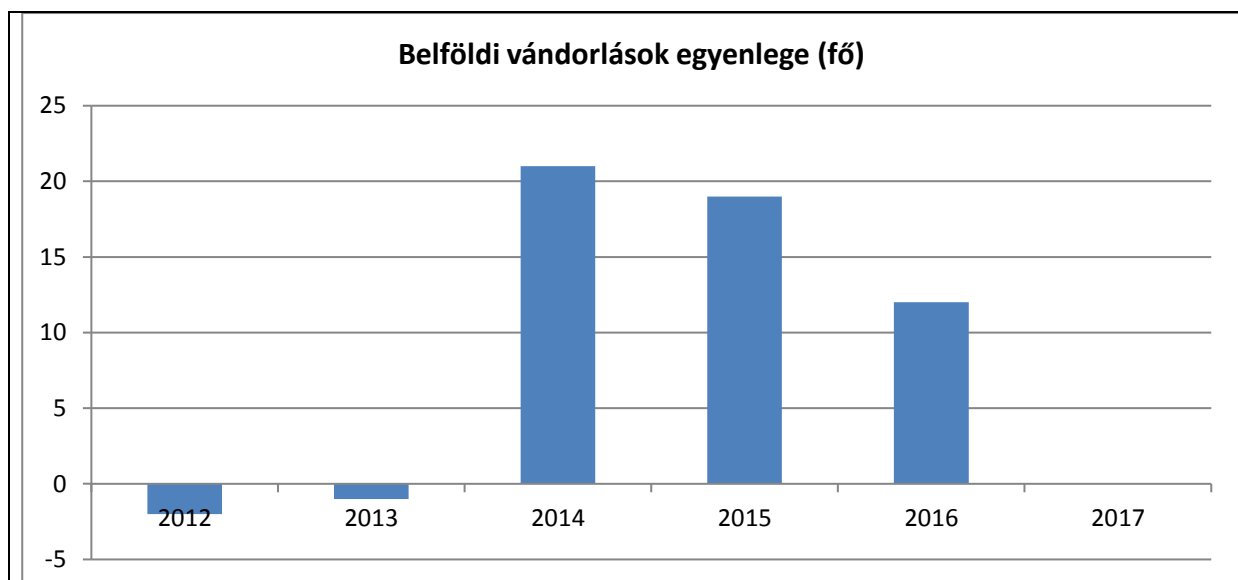
2016-ban évek óta először tapasztalható minimális mértékű természetes szaporodás.

Állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás egyenlegének meghatározása

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenle g	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	2	4	-2	-8
2013	10	11	-1	-4,1
2014	28	7	21	79,55
2015	23	4	19	70,11
2016	21	9	12	43,32
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás egyenlegével azt kívánjuk megmutatni, hogy a település milyen „vonzerővel” rendelkezik. Az adatból pontos következtetéseket levonni nem lehet, tekintettel arra, hogy nagyjából évente változik a településre költözők és elvándorlók száma. Ez minden bizonnyal összefügg a korábbiakban leírt munkaerő-piaci helyzettel is.

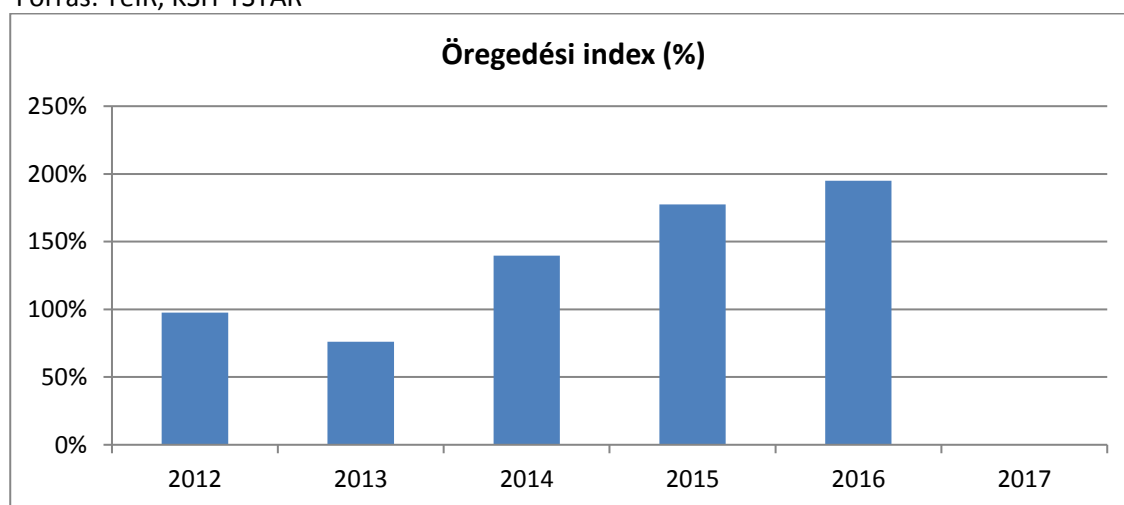
A település öregedési indexének meghatározása

Az öregedési indexből jól látható, hogy a település elöregedő, a fiatalokkal szemben többségben vannak az idős emberek. A környéken nagyon kevés munkahely található, az álláshelyek telítettek, ezért a fiatalok a letelepedés helyett inkább nagyobb városokba, vagy azok mellé költöznek. Ott alapítanak családot, gyermekeik oda járnak iskolába. Azon kevés fiatal, aki Illocskán telepedik le, gyermekeiket csak nehezen, szegényes környezetben tudják felnevelni. Vannak kivételek is a településen, ezen családok felnőtt tagjai a környéken vannak foglalkoztatva, biztos jövedelemmel rendelkeznek.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	40	41	97,56%
2013	32	42	76,19%
2014	60	43	139,53%
2015	71	40	177,50%
2016	76	39	194,87%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index alakulása kis mértékben folyamatosan emelkedik.

Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A szociális- és egészségügyi ellátás, a kulturális szolgáltatások, valamint a civil szervezetek léte és munkájának minősége mind alapot adhatnak arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre.

Illocska Község Önkormányzata az alábbi küldetést tekinti sajátjának:

A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni. A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni akarja.

Az önkormányzat az utóbbi időben megvalósította a temetőhöz vezető út aszfaltozását pályázati forrásból. A kultúrház külső-belső fejtése, ajtók, ablakok mázolása önerőből készült el. A polgármesteri hivatal fűtéskorszerűsítését szintén önerőből végezte el az önkormányzat. Megvalósult a polgármesteri hivatal elektronikai hálózatának átalakítása, fejlesztése is.

A hosszú távú közfoglalkoztatás keretében 6 fő alkalmazásával, jelenleg is működik a közmunka program a településen.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Illocska település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- Az általános iskolát érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- Szolidáris, összetartó társadalom megteremtése, az esélyegyenlőség biztosításával, a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításával, s a társadalmi szakadék megszüntetésével.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Illocska Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem,

nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

Kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esély biztosítására
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a Önkormányzat döntéseiben.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- döntésein keresztül kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén
- minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen

- rendelkezésre álló eszközeivel mindent megtesz annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását
- segíti, hogy a település lakosai nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül jogosultak legyenek igénybe venni valamennyi szolgáltatást és ellátást
- elutasít minden hátrányos megkülönböztetést és előítéletet
- elsődleges feladata a helyi társadalom zavartalan együttélésének biztosítása
- törekszik a szociális biztonság megteremtésére
- együttműködik az egyházakkal, civil szervezetekkel
- ösztönzi a hátrányos helyzetűeket a közösség életében való részvételre.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák¹.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma

¹ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009- 2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (ActiveAgeing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó

szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistelepülésen élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen. A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya

pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják. A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellet, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőt ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A Képviselő-testület szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 2/2018.(III.12.) és a települési támogatások rendszeréről szóló 2/2016.(I.22.) önkormányzati rendeleteinek célja, a törvényi előírásokon túl, hogy megállapítsa az önkormányzat által helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az eljárási és

jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Célja továbbá, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi. Az esélyegyenlőség érdekében kedvezmények, mentességek biztosításával enyhíti a szociálisan rászorulóknak terheit.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.

Az egyes önkormányzati programok, koncepciók (a költségvetési koncepció, a gazdasági program) a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Magyarbóly, Kislippó, Lapáncsa és Illocska Községek Önkormányzatai közösen alapították a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulást. A társulás útján ellátott feladat- és hatáskörök: óvodai nevelés, mini bölcsődei ellátás, bölcsődei, óvodai, általános iskolai és szünidei gyermekétkeztetés, munkahelyi étkeztetés, szociális étkeztetés, szociális otthonok részére történő étkeztetés, és egyéb étkeztetés biztosítása. Közösen fenntartott intézmény: a Magyarbólyi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha.

Illocska Község Önkormányzata tagja a Beremendi Gyermekjóléti- és Szociális Társulásnak. A társulás a gyermekjóléti szolgáltatást, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a társulás útján végzi. Tagja továbbá a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásnak, a Drávamenti Ivóvízminőség-javító Társulásnak. A társulások feladat- és hatásköre a társulási megállapodásokban került meghatározásra.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából lényeges statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásainkból gyűjtöttük össze. Utóbbiak a legaktuálisabb adatokat tartalmazzák. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Törekedtünk a teljes körűsége, adathiány esetén a 2011-es népszámlálás adatait használtuk fel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatalarca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs. Azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

Településünkön a 2011-es népszámlálás alkalmával 11 ember vallotta magát roma/cigány származásúnak. A gazdasági jellemzőik alapján ezeknek az embereknek biztosítottak a megélhetési forrásaik, esélyegyenlőségi szempontból a helyzetük jónak mondható.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

Illocska településen a lakosok egyre nehezebb körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása ma már sokak számára egyre nehezebb. Ennek egyik oka a munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. A településen 86 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Azonban a kihalás, elvándorlás miatt egyre több az üres, elhanyagolt ingatlan, és a lelakott, gondozatlan, felújítást igénylő ingatlan is.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő piaci integráció

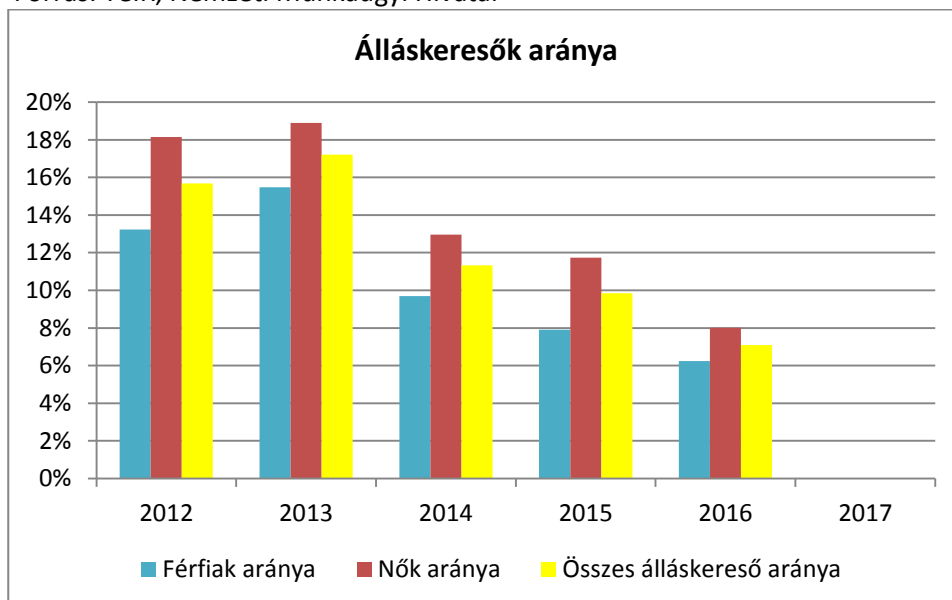
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

Legfőbb probléma viszont, hogy a közfoglalkoztatáson kívül helyben szinte egyáltalán nincs munkalehetőség. A községben a közfoglalkoztatásban részt vevők száma az elmúlt éveket tekintve alig változott. Mivel a környező, főbb munkalehetőséget biztosító cégek ún. járatokat biztosítanak, illetve az azonos munkahelyen dolgozók közösen oldják meg a munkába járást, a közfoglalkoztatás nem a leglényegesebb foglalkoztatási forma.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	85	84	169	11,25	13,2%	15,25	18,2%	27	15,7%
2013	84	86	170	13	15,5%	16,25	18,9%	29	17,2%
2014	80	81	161	7,75	9,7%	10,5	13,0%	18	11,3%
2015	79	81	160	6,25	7,9%	9,5	11,7%	16	9,8%
2016	84	78	162	5,25	6,3%	6,25	8,0%	12	7,1%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		27	29	18	16	12	9
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,5	0,5	0	1,5	0	0,25
	%	1,9%	1,7%	0,0%	9,5%	0,0%	2,9%
20-24 év (TS 1003)	Fő	6	6	2,5	0,75	1,25	0,5
	%	22,6%	20,5%	13,7%	4,8%	10,9%	5,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	5,5	4,25	3	3	1,75	1,75
	%	20,8%	14,5%	16,4%	19,0%	15,2%	20,6%

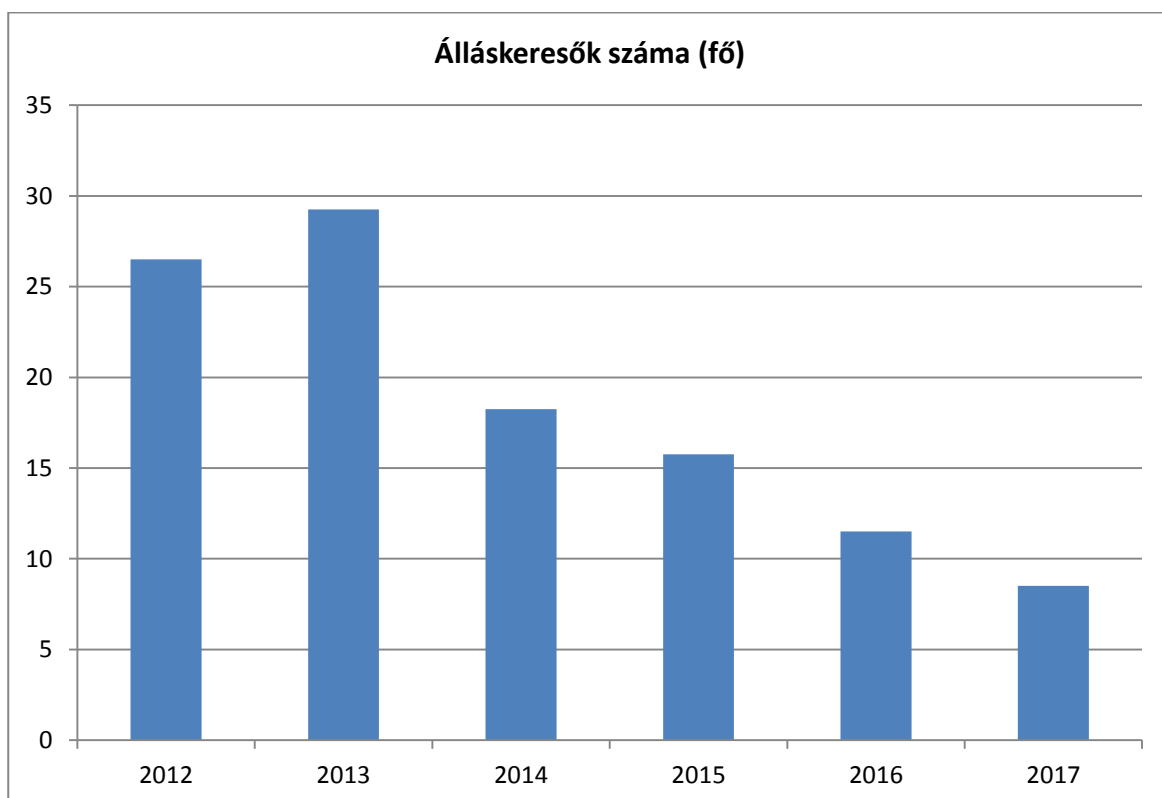
30-34 év (TS 1005)	Fő	1,25	0,25	1,75	2,5	2	0,25
	%	4,7%	0,9%	9,6%	15,9%	17,4%	2,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	2,75	3	3,75	3,75	2	1
	%	10,4%	10,3%	20,5%	23,8%	17,4%	11,8%
40-44 év (TS 1007)	Fő	0,5	3,25	0,5	0	0,25	1
	%	1,9%	11,1%	2,7%	0,0%	2,2%	11,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,25	2,5	1	0	1	0
	%	12,3%	8,5%	5,5%	0,0%	8,7%	0,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3,25	5,5	3,5	2,5	1,25	1,75
	%	12,3%	18,8%	19,2%	15,9%	10,9%	20,6%
55-59 év (TS 1010)	Fő	3,25	3,25	2,25	0,75	1,75	1,25
	%	12,3%	11,1%	12,3%	4,8%	15,2%	14,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0,25	0,75	0	1	0,25	0,75
	%	0,9%	2,6%	0,0%	6,3%	2,2%	8,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2 Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	18	18	36	0	0	1	5	1	3
2013	17	20	37	1	6	4	20	5	13
2014	17	19	36	1	6	2	10	3	8
2015	16	18	34	1	6	3	17	4	12
2016	16	19	35	1	6	3	16	4	11

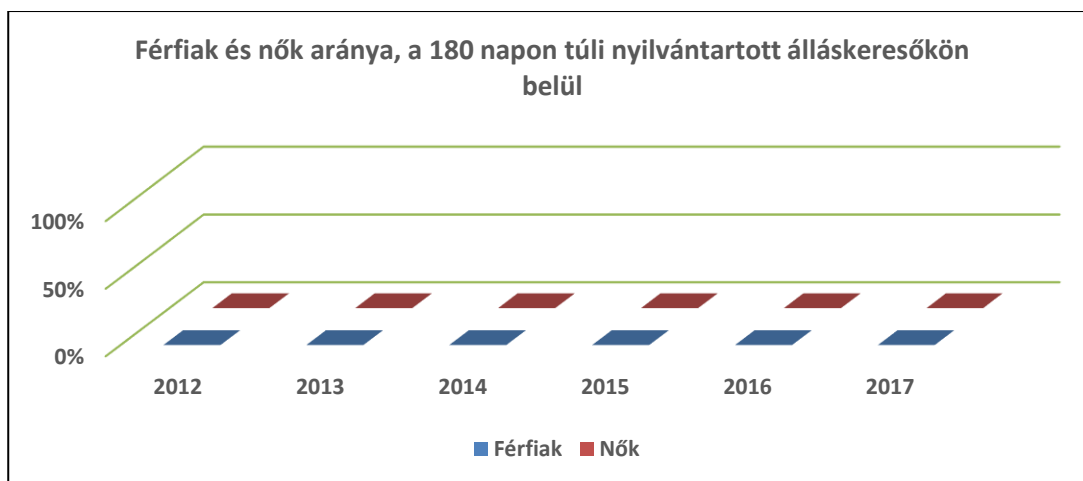
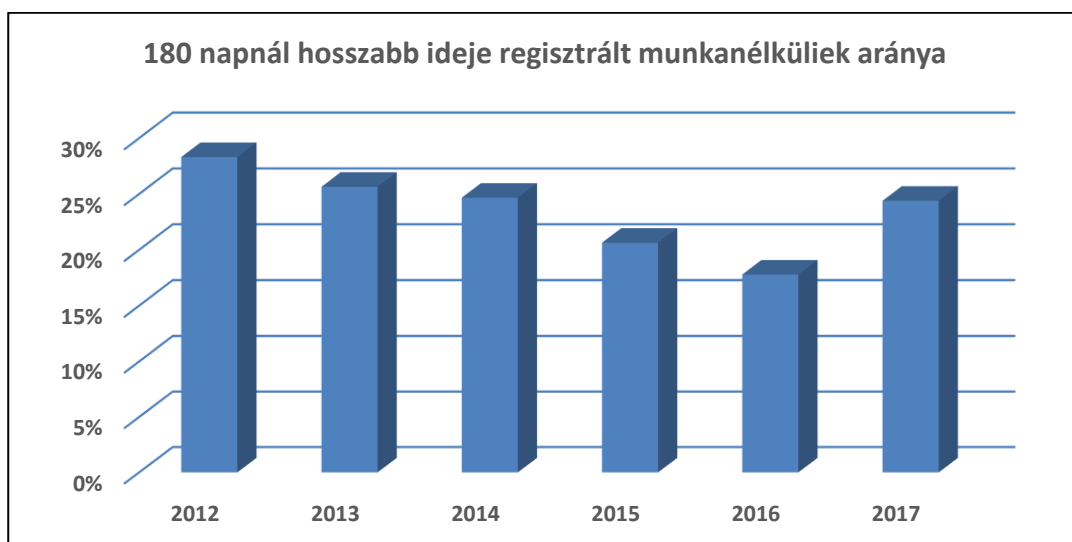
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	28,3	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2013	25,64	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2014	24,66	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2015	20,63	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2016	17,78	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2017	24,39	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.

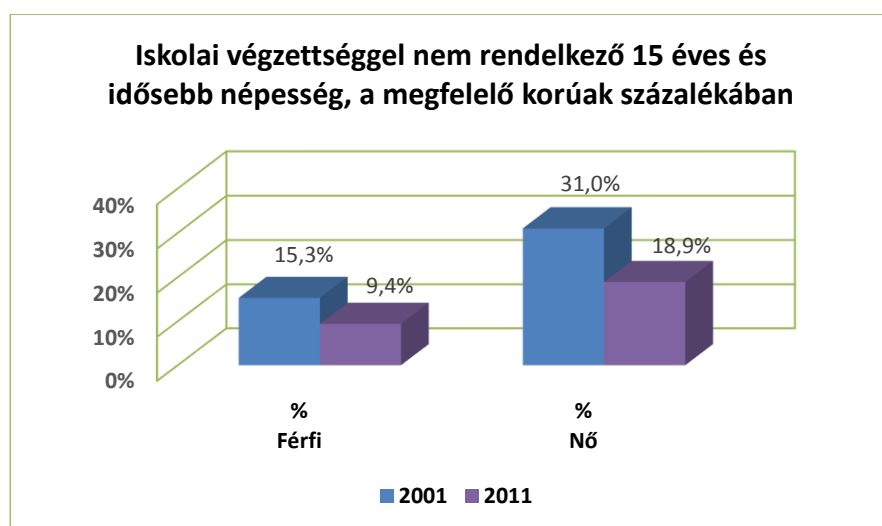
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	84,7%	69,0%	15,3%	31,0%
2011	90,6%	81,1%	9,4%	18,9%

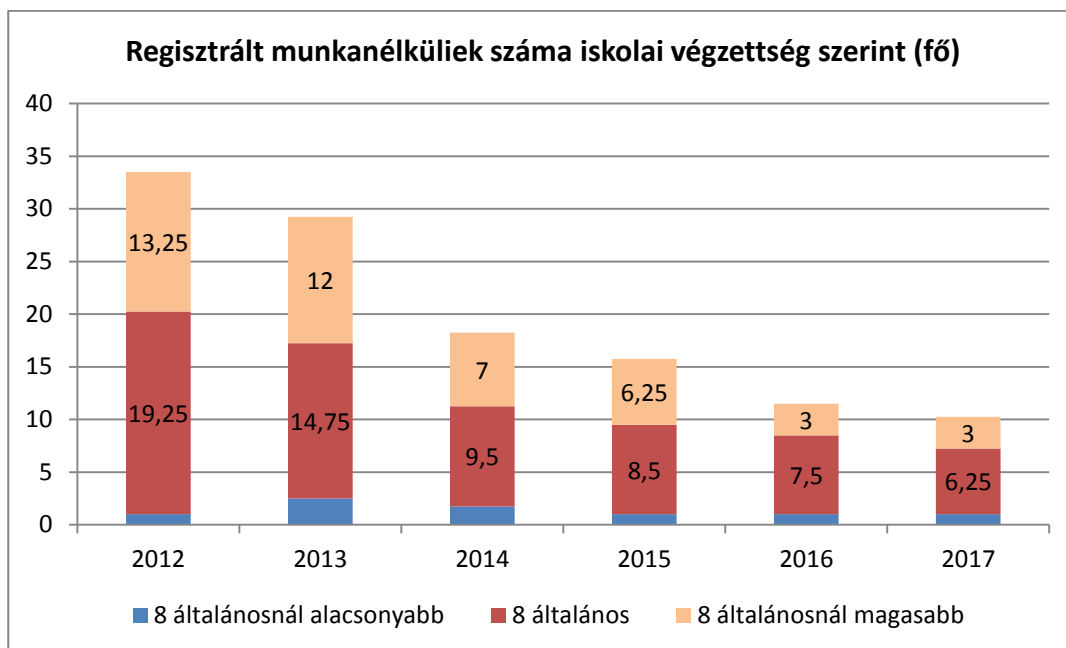
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	27	1	3,8%	19,25	72,6%	13,25	50,0%
2013	29	2,5	8,5%	14,75	50,4%	12	41,0%
2014	18	1,75	9,6%	9,5	52,1%	7	38,4%
2015	16	1	6,3%	8,5	54,0%	6,25	39,7%
2016	12	1	8,7%	7,5	65,2%	3	26,1%
2017	n.a.	1	n.a.	6,25	n.a.	3	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felőttoktatásban tanulóknak száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	0%
2013	0	0	0%
2014	0	0	0%
2015	0	0	0%
2016	0	0	0%
2017	0	0	0%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felőttoktatásban résztvevők száma	Szakközépfokú felőttoktatásban résztvevők száma	Gimnáziumi felőttoktatásban résztvevők	Középfokú iskolákban tanulóknak száma a felőttoktatásban

	Fő	(TS 3501)						(TS 3601)
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2013	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2014	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2015	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2016	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2017	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A mélyszegénység és a munkanélküliség egy másik kiváltó oka a szülői rossz minta generációkon keresztül érezhető átvétele. Sokkal nehezebb egy olyan fiatalok személy helyzete, aki a családjában generációkon át a rossz példát látja. Vannak alkoholisták, munkanélküli szülők, akiknek már a felmenői is leszakadtak a társadalomból. Ezekben a családokban nincs meg a szülők részéről az ösztönzés, nincs jutalmazva dicsérettel a gyermek, ha jól teljesít az iskolában, nem ösztönzik a továbbtanulásra sem. A legfontosabb cél ezekben a családokban, hogy az iskolából kikerülve a gyermek mielőbb munkába állhasson, abból a célból, hogy a család még egy fő jövedelmével gyarapodhasson. Ezek a gyermekek végzettség és szaktudás hiányában a szülőkhöz hasonlóan csak segédmunkásként, illetve mezőgazdasági munkában tudnak elhelyezkedni. Ezek a munkák általában csak ideiglenes munkák, ezért télen még rosszabbra fordul a helyzet.

Legfőbb probléma a térség rossz munkaerő-piaci helyzete.

A nyilvántartott álláskeresők közül a nők száma minden évben magasabb a férfiak számánál, ez vonatkozik a tartósan munkanélküli nőkre és férfiakra is. A legfőbb kiváltója ennek a jelenségnek, hogy a gyermeket vállaló anyák sokkal nehezebben találnak állást, mint a férfiak. Hátrányos helyzetben vannak azok a nők, akiknek még nincs gyermekük, tekintettel arra, hogy még gyermekvállalás előtt van és minden bizonnyal belátható időn belül terhesség miatt kiesik a munkából. Továbbá hátrányos helyzetben van az is, aki már gyermeket nevel, tekintettel arra, hogy a gyermeket nevelő édesanyáknál előfordul gyermekgondozási táppénz, melyet a munkahelyek sajnos nehezen tolerálnak. Sohasem éri szó szerint diszkrimináció a fent említett nőket, de ha rajtuk kívül más is pályázik az állásra, akkor első sorban a középkorostályt veszik fel és a férfiakat.

Nem elhanyagolható a pályakezdő álláskeresőik száma sem. Napjaink egyik fő problémája az, hogy a fiatal generáció tapasztalat és gyakorlat hiányában, valamint álláshely hiányában nem tud a környéken munkába állni. Ennek egyenes arányos következménye, hogy megnő a településről elvándorlók száma, mert a fiatal párok városokba, nagyobb centrumok közelébe költözni a munkavállalás miatt, és itt fognak családot is alapítani.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a) települési támogatást
 - aa) lakhatási támogatást (jegyzőre átruházott hatáskör)
 - ab) születési támogatást (polgármesterre átruházott hatáskör)
- b) rendkívüli települési támogatást
 - ba) elhalálozási támogatást (polgármesterre átruházott hatáskör)
 - bb) krízistámogatást (polgármesterre átruházott hatáskör)
- c) eseti támogatást
- d) köztemetést (polgármesterre átruházott hatáskör)

állapíthat meg az Szt. 45. §-ában és 48. §-ában foglaltak figyelembevételével, valamint a rendeletében meghatározott feltételek szerint.

Az önkormányzat minden évben pályázatot nyújt be a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatására. A szociális tűzifa programban elnyert kemény lombos fa elsősorban a megalkotott rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelelő családok részére nyújt segítséget, csökkentve ezáltal a háztartások tüzelő anyag költségét.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé a falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

- Munkaerő-piaci szolgáltatások,
- képzések elősegítése,
- Foglalkoztatások bővítését szolgáló támogatások,
- Álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás,
- Munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása,
- Munka-erőpiaci programok támogatása,
- Egyes általánostól eltérő foglalkoztatási formák támogatása.

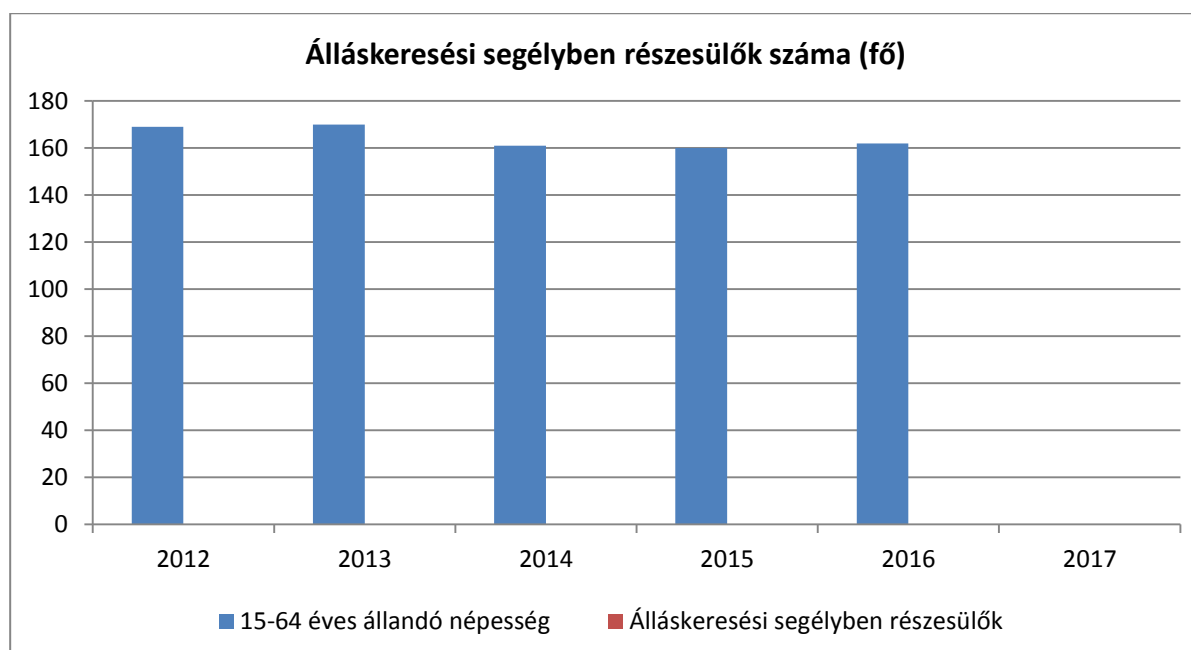
A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén. Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a

kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében. A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató. Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek. Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén. Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	169	0	0,0%
2013	170	0	0,0%
2014	161	0	0,0%
2015	160	0	0,0%
2016	162	0	0,0%
2017	n.a.	0	n.a.

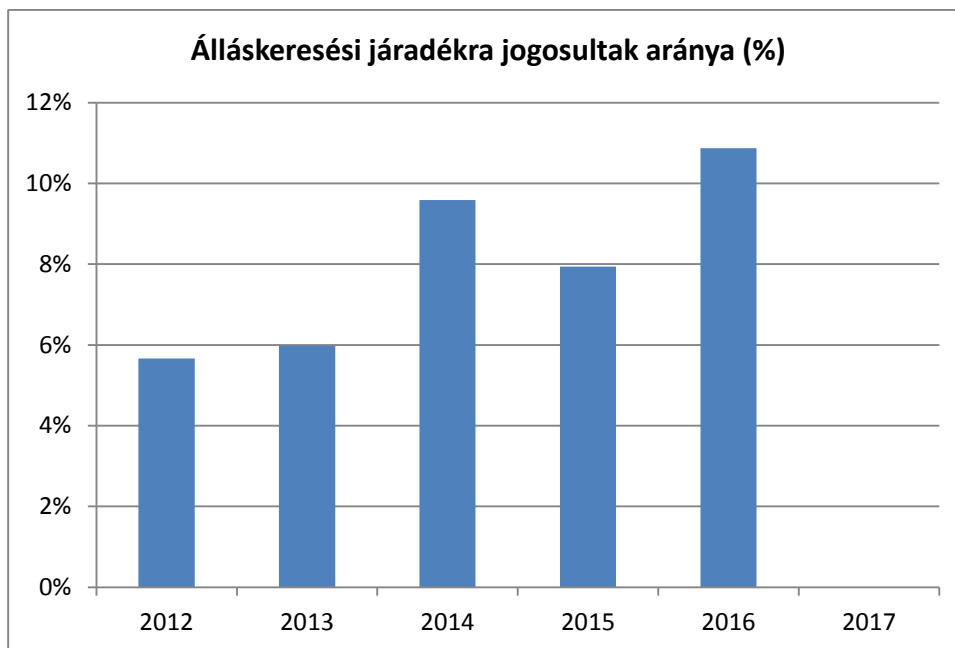
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	27	1,5	5,7%
2013	29	1,75	6,0%
2014	18	1,75	9,6%
2015	16	1,25	7,9%
2016	12	1,25	10,9%
2017	n.a.	1,25	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

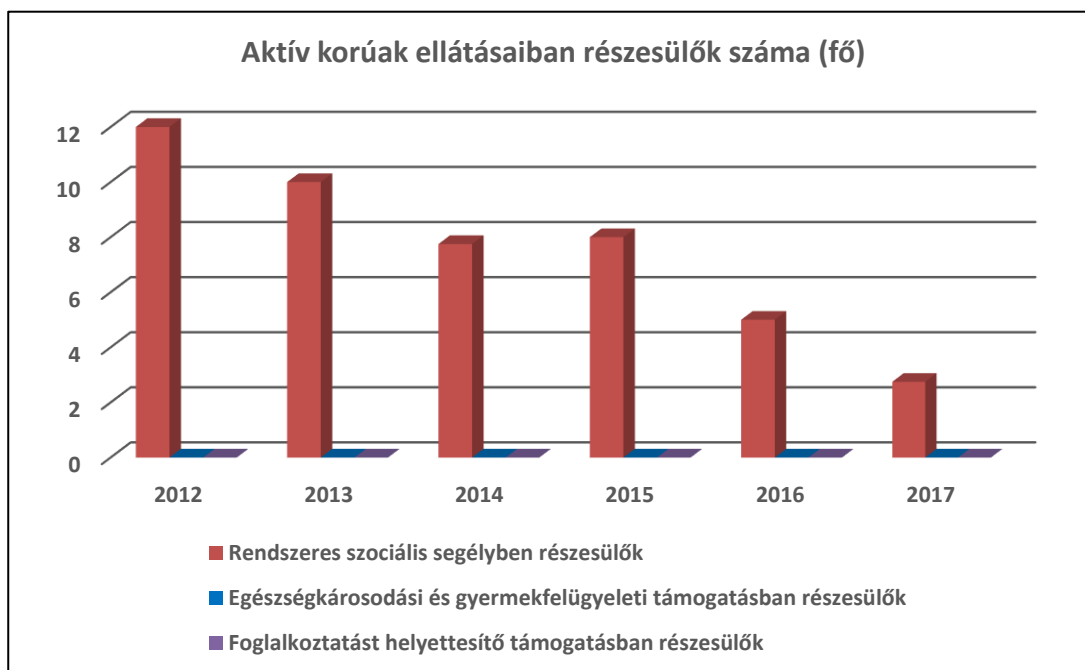

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)

	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	12	0	7,10%	n.a.	n.a.
2013	10	0	5,88%	n.a.	n.a.
2014	7,75	0	4,81%	n.a.	n.a.
2015	8	0	5,00%	n.a.	n.a.
2016	5	0	3,09%	n.a.	n.a.
2017	2,75	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.²

Illocska település nem rendelkezik önkormányzati bérlakással, ezért a lakáshoz jutást ilyen módon nem tudja segíteni.

² Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, a kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Komoly probléma továbbá az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Önkormányzatunk szociális rendeletében nem szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás jogcímét, azonban minden bajban lévő embernek, családnak igyekszik segíteni települési támogatás formájában. Ezt pénzbeli vagy természetbeni ellátásként nyújtja a rászorulóknak. (pl.: tűzifa, rendkívüli települési támogatás).

A képviselő-testület lakhatási támogatás formájában települési támogatást állapít meg a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez. Az Önkormányzat a lakhatási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában nyújtja víz és villanyáram fogyasztáshoz.

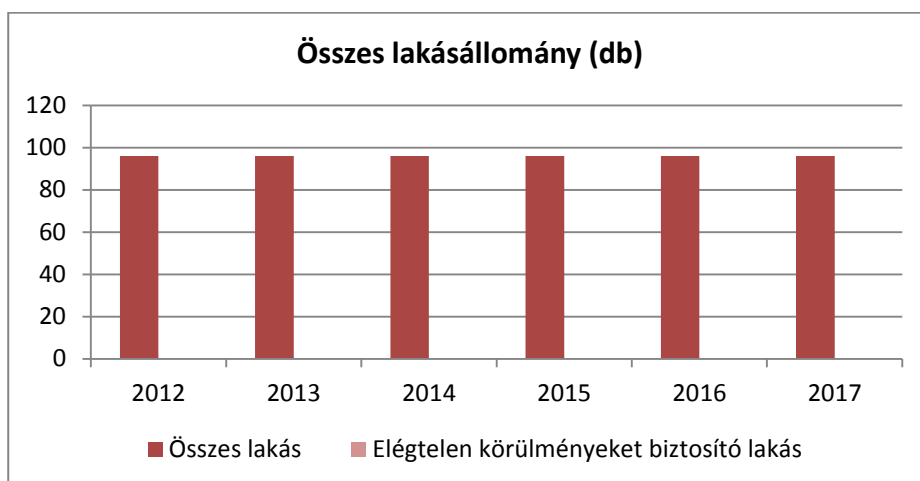
Településünk közigazgatási területén hajléktalan személy nem él.

A település összes lakásállományának és ebből a bérlakások és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok számának aránya

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	96	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

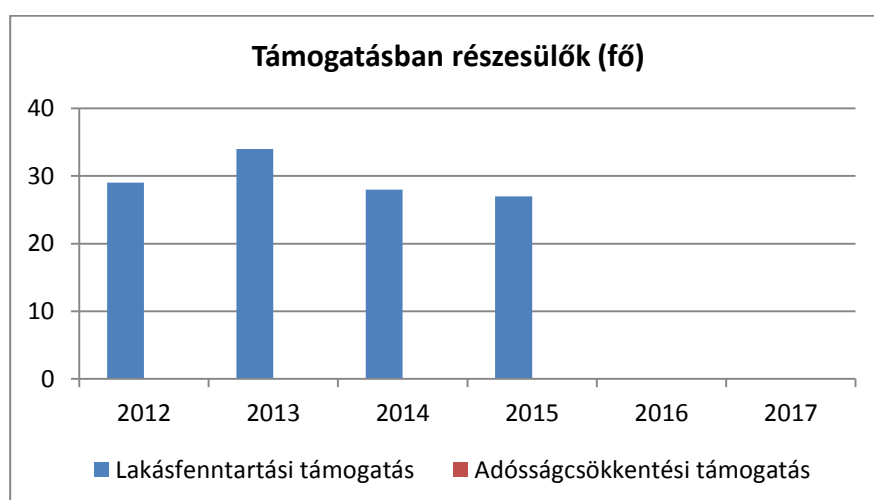
Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	29	0
2013	34	0
2014	28	0
2015	27	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

A községben nincs szegregáció, nincsenek telepek, illetve elszigetelt lakókörnyék. Egyetlen hosszú utcával rendelkezik a település.

A településen lévő házak többsége, de legalább a fele vályogház. A többi épület leginkább fele arányban téglából a másik felében pedig vályogból épült. Alappal rendelkeznek többségében, de leginkább – az épületek közül több legalább 100 éves – terméskő alappal. Szilárd falazattal rendelkezik minden ház, de ebbe a kategóriába belevettük a vályogfalú lakóházakat is. Tégláépület kevés van a településen. A lakóépületek többsége komfortos, be van vezetve a víz és villanyáram is. Vezetékes gáz hálózat és szennyvízcsatorna hálózat nincs kiépítve. Előre fizetős villanyórával a településen egyre több család rendelkezik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a népegészségügyi termékadó bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában.

(Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia).

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A házi orvos heti két alkalommal (kedden, és csütörtökön) rendel a polgármesteri hivatal épületében kialakított egészségházban, egyébként a magyarbólyi rendelőben fogadja a körzethez tartozó betegeket. Fogorvosi alapellátás tekintetében Villányhoz tartozunk, védőnői ellátásban, pedig Magyarbólyhoz.

Az ügyeleti feladatok ellátása a Siklósi Mikrotérségi Szociális és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulás keretében, a Siklósi Központi Orvosi Ügyeleten történik.

A szakellátásokat, illetve az egyéb elvégzendő laborvizsgálatokat kizárólag Siklóson, Mohácson, Pécssett érhetik el a betegek.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Családsegítő Szolgálat és a házi segítségnyújtók biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Napjaink népbetegségei közé tartoznak a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a magas vércukorszint. Ezek szűrését a házi orvos vizsgálatokkal, tesztekkel és laborminták alapján végzi, majd a megfelelő szakrendelésekre utalja a betegeket. A gyermekbetegségek szűrése már a várandósság ideje alatt elkezdődik. A gyermekeknek meghatározott időközönként kötelező védőoltásokat kell kapniuk. Mára már emelkedő tendenciaként figyelhető meg, hogy a szülők többsége a nem kötelező (ingyenes, vagy térítésköteles) vakcinákat is beadatja gyermekének.

Illocska településen a lakosság számára sajnos egyelőre nem elérhető a fejlesztő és rehabilitációs ellátás. A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára szintén nem biztosított.

Illocska a Magyarbólyi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha főzőkonyhája útján biztosítja az étkeztetést. Az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályok betartásra kerülnek, így sok zöldség (nyers és párolt), illetve gyümölcs van jelen a menüben. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű felhasználását. Lehetőség nyílik diétás étkezés igénybevételére is.

A közétkeztetésre vonatkozó jogszabályi környezet szigorításával 2015. őszétől fel kell tüntetni az étlapon az ételek kalória, energia-tartalmát, a zsír- és szénhidrát-tartalmát, só és cukormennyiségét. Ehhez biztosítanunk kell a szakmai felkészültséggel rendelkező humán erőforrást is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

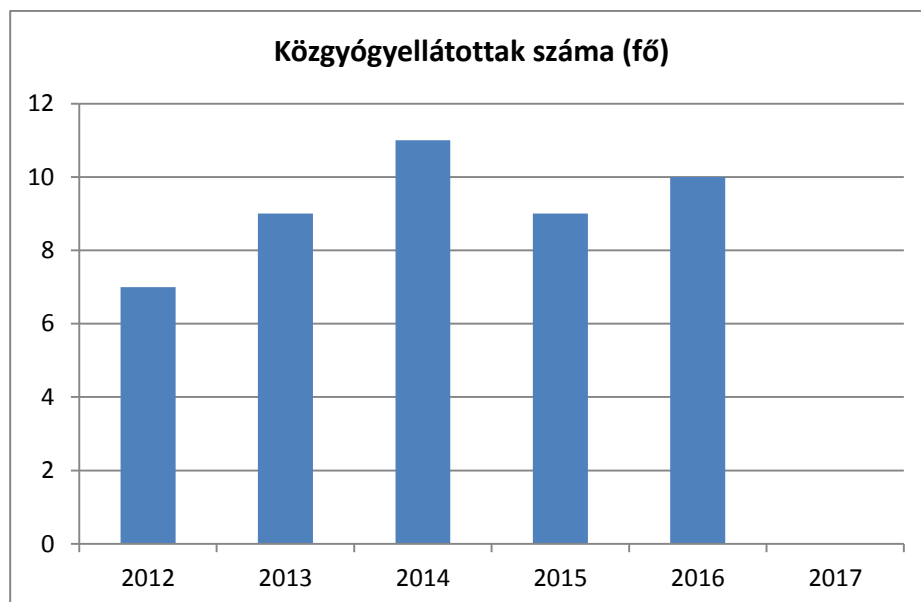
Forrás: TelR, KSH Tstar

Az orvosi ellátás heti egyszer működik a településen. A többi napokon, Magyarbólyon lehet igénybe venni.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	7
2013	9
2014	11
2015	9
2016	10
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sportprogramokhoz való hozzáférés a településen korlátozottan, a település anyagi lehetőségeitől függően valósul meg. A település rendelkezik futballpályával, melyet a fiatalabb és idősebb korosztály egyaránt használhat. Segítséggel és partneri együttműködés keretében időnként megrendezésre kerülnek egyéb programok is.

A gyermekeknek a Magyarbólyi Általános Iskolán keresztül van lehetőségük sportprogramokon és foglalkozásokon részt venni.

Szolgáltatást a településen kizárólag az önkormányzat és a helyi élelmiszer üzlet tulajdonosa nyújt. Az ingyenes önkormányzati szolgáltatásokhoz, mint pl. a falugondnoki szolgálat mindenki egyenlő eséllyel juthat hozzá. A fizetős szolgáltatások, mint pl. a település élelmiszer üzletében, vagy a mozgó árusoknál történő vásárlás lehetősége mindenki előtt nyitott. Igénybe venni minden lakos csak a saját anyagi lehetőségein belül tudja. Ebből a szempontból a mélyszegénységben élők hátrányos helyzetben vannak, de nem az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, hanem a saját anyagi lehetőségeik miatt. Rajtuk az önkormányzat egy-egy rendkívüli segély megállapításával tud ideiglenesen segíteni.

Pozitív diszkrimináció a hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások tekintetében, a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül nincs.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Illocskán minden év Augusztus 20-án megrendezésre kerül a Falunap. Immár hagyományként, évente egy alkalommal az önkormányzat szervezésében, és költségén az erre igény tartók, egy napos belföldi kiránduláson vehetnek részt.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A település állampolgárai számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közzolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése. Napjainkban azonban egyre nehezebb anyagi befektetés nélkül, vagy csekély anyagi befektetéssel olyan programokat, illetőleg szabadidős tevékenységekre lehetőséget biztosítani, amivel a társadalmi együttélést ösztönözni tudjuk. Szűkös anyagi források miatt kevés olyan önkormányzati szervezésű programot tudunk a lakosságnak nyújtani, amellyel ezeket a célokat megvalósíthatjuk.

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai kézzel foghatóak a településen és környékén. Illocska községen a katasztrófa helyzetek kialakulásánál figyelhető meg a településen az összetartás és segítőkészség.

A településen élők jól alkalmazkodnak egymáshoz, konfliktusokról nincs információnk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés

	megkönnyítése érdekében.
A lakossági adósságállomány újratermelődése	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
eladósodás	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulóknak tűzifával való segítése az önkormányzat részéről
hivatalos ügyek intézésének nehézségei	a Polgármesteri Hivatalban történő segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés
Egészségügyi és higiéniai problémák.	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer (önkormányzati és társulás keretében) különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység, a köznevelési, egészségügyi, szociális hálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen így a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben és szakmai programban jelen van.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
- b) a védelembe vétel,

- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) az átmeneti nevelésbe vétel,
- f) a nevelésbe vétel,
- g) a nevelési felügyelet elrendelése,
- h) az utógondozás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat-és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, és a gyámhatóság gyakorolja.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A Gyvt. 19. § (2) bekezdésének b) pontja alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500,- Ft) 135 %-át (38.475,- Ft-ot), vagy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500,- Ft) 145 %-át, ha a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos. A jogosultság megállapításához vizsgálni kell a család vagyoni körülményeit is. A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában található vagyontárgyak egy főre jutó értéke nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (2018-ban az 570.000,- Ft-ot) illetve együttesen számítva a hetvenszeresét (2018-ban az 1.995.000,- Ft-ot). Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű. A jogosultsági feltételek teljesülése esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság 1 év időtartamra állapítható meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretei között a gyermek kedvezményes étkeztetésre, normatív tankönyvtámogatásra, valamint egyéb jogszabályban meghatározott esetleges kedvezményekre jogosult.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fenn áll, tárgyév augusztus hónapjára és november hónapjára tekintettel alapösszegű (6.000,- Ft) pénzbeli támogatást nyújt.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

A gyermekétkeztetést Illocska Község Önkormányzata a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulás fenntartásában működő Magyarbólyi Óvoda - Magyarbóly, Damjanich u. 7. szám alatti - főző konyháján keresztül biztosítja az általános iskolás és óvodás gyermekek, valamint a mini bölcsődébe járó gyermekek részére. Az iskolás gyermekek az iskola menzáján, az óvodások és mini bölcsődések az óvoda épületében veszik igénybe az étkeztetést.

A gyermekétkeztetés térítési díját, illetve a mini bölcsődei gondozási díja a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulásban részt vevő települések esetében Magyarbóly Község Önkormányzat Képviselő-testületének a 6/2017.(XII.13.) számú önkormányzati rendelete szabályozza. Azon mini bölcsődei gondozásban, óvodai nevelésben részesülő, valamint az általános iskola 1-8. évfolyamán nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanulói esetén, akik a mindenkor hatályos Gyvt. rendelkezései alapján térítési díjkedvezményre nem jogosultak, az étkeztetésért a rendeletben meghatározott összegű térítési díjat kell fizetni. A mini bölcsődei gondozásban részt vevő gyermekek esetében valamennyi (reggeli, tízórai, ebéd, és az uzsonna) étkeztetési forma, az óvodai ellátásban részt vevő gyermekek esetében szintén valamennyi (tízórai, ebéd és uzsonna) étkeztetési forma igénybevétele kötelező. Az általános iskolás gyermek számára nem kötelező valamennyi étkezési típust igénybe venni, de az étkeztetés igénybevétele esetén a főétkezésről lemondani nem lehet.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díja azonos az intézményi térítési díj összegével, amely összeget az intézményvezető a hatályos jogszabályoknak megfelelő kedvezmények és mentességek figyelembe vételével állapít meg.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, illetve olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy nevelésbe vették. Az intézményi gyermekétkeztetést továbbá ingyenesen kell biztosítani az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették. 2016. szeptember 01-től a Magyarbólyi Óvodában a szülők nyilatkozata alapján az étkezést minden gyermek térítésmentesen veszi igénybe. A gyermekétkeztetés esetén, valamennyi törvényi előírás alapján alapuló kedvezményes étkezési forma biztosításra került a gyermekek részére.

Szünidei étkeztetés: A Gyvt.) 21/C. § (1) bekezdés a) pontja alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A 21/C.§ (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a bölcsődében, mini bölcsődében, bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Az ételt a szünetekben a gyermekek részére a Falugondnok szállította ki.

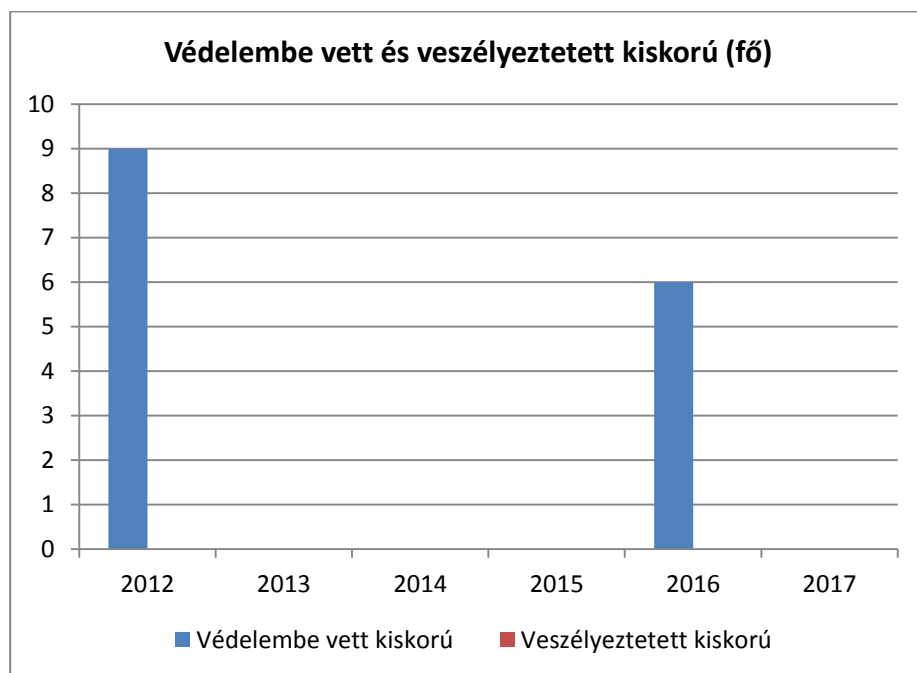
A települési támogatások rendszeréről szóló rendelet alapján az a szülő, akinek gyermeke hátrányos helyzete miatt anyagi segísége van szüksége, vagy rendkívüli élethelyzet miatti

létfenntartása veszélybe kerül, rendkívüli krízistámogatást igényelhet. Ezzel a lehetőséggel évente több alkalommal is élnek a szülők, gyógyszerkiváltás, beiskolázási költségek, betegségek kapcsán felmerülő kiadások, cipő- és ruhanemű vásárlási költségeinek enyhítése céljából. A támogatás megállapításáról átruházott hatáskörben a polgármester dönt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	9	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	6	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

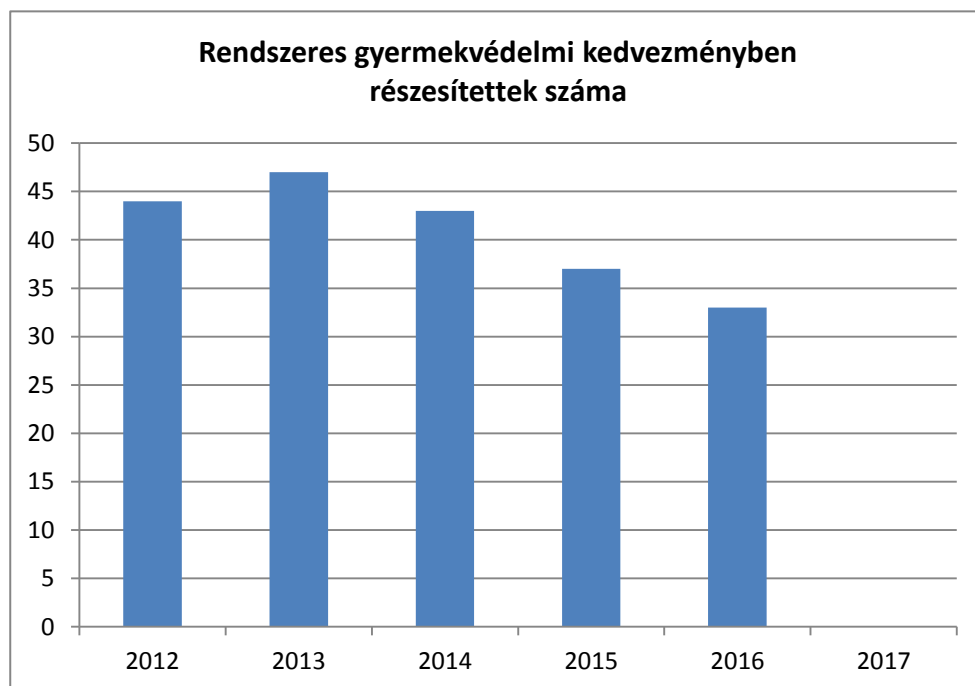

A táblázat adataiból látható, hogy a településen a védelembe vételek jelenleg nem indokoltak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	44
2013	47
2014	43
2015	37
2016	33
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy az elmúlt évek távlatában hogyan alakult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs a községben szegregáció, sem telep, egyetlen hosszú utcából áll a település, a lakosság vegyes, egymás közt él roma és magyar, szegény és jobb módú ember.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a Gyvt.-ben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fenn áll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik),
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül, legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a Siklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya,
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fenn áll, tárgyév augusztus hónapjára és november hónapjára tekintettel 6.500,- Ft emelt összegű pénzbeli támogatást nyújt. A támogatás kifizetése nem az önkormányzat költségvetését terheli, 100%-ban állami finanszírozás, melyet a központi költségvetés biztosít.

A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembé vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmazottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer.

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme, a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A Családsegítő Szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A cél, hogy a szakemberek feladatukat ellátva, egymás munkáját kiegészítve segítsék a gyermekek veszélyhelyzetbe kerülésének megelőzését, illetve a veszélyeztetett gyermekek ellátását. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. Ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi

működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A helyi jelzőrendszer tagjai (az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei: védőnő, házi orvos, a hivatal ügyintézője, jegyző, családsegítő) törekszenek az együttműködésre. Mivel kis lélekszámú településről van szó, a személyes kapcsolatok nem elhanyagolhatóak. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. A családokban jelentkező nevelési problémákat legkorábban (a gyermek életkorának megfelelően) a védőnő és az oktatási intézmények észlelik. Kiemelt szerepe és felelőssége van tehát ezen intézmények pedagógusainak, gyermekvédelmi felelőseinek és a védőnőnek.

A jelzőrendszer területünkön is működik, tagjai állandó kapcsolatban vannak egymással, együttműködésük hatékonyak, eredményesnek mondható. Az esetkonferenciákon a meghívott szakemberek többsége részt vesz, és minden szakember törekszik a gyermekek érdekében a saját területén a lehető legjobb megoldási javaslattal élni a felmerült problémák megoldására. A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A definiált veszélyeztetettség - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének. Sajnos az a tapasztalat, hogy nem mindig élnek jelzési kötelezettségeikkel az érintettek, így előfordul, hogy néhány probléma csak később jut tudomásra más fórumon keresztül, pl. a szomszéd vagy a hivatal teszi meg a jelzést.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhettek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

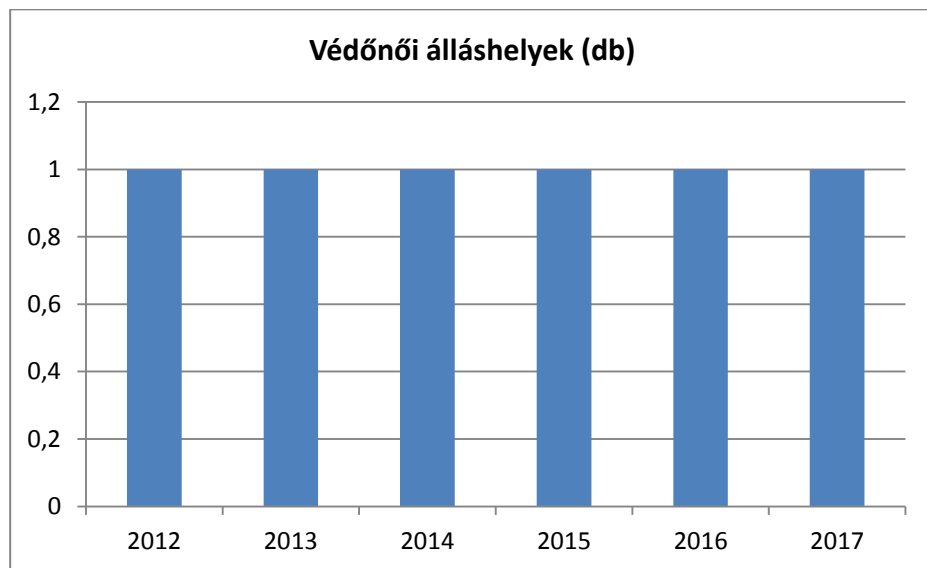
A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak a problémáikkal a védőnőhöz. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

Egészségfejlesztési, sport- és szabadidős, szünidős programokhoz a gyermekek csak saját szervezésben férnek hozzá. A település önkormányzata szűkös anyagi forrásai miatt szünidős programokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud szervezni. Nincs a településen civil szervezet és egyesület sincs, ezért ennek megvalósítása még összefogással sem lehetséges. A gyermekek sportolási lehetősége a település futball pályájának használatával lehetséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	0
2013	1	0
2014	1	0
2015	1	0
2016	1	0
2017	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői ellátás Magyarbóly Községben működik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Gyermekorvosi ellátás havonta egyszer Magyarbóly településen működik.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Bölcsődei ellátás Magyarbóly településen működik. Falugondnok végzi a gyermekek szállítását az intézménybe.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Családi napközi nem működik a községben.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, (látási, hallási) értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati *problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek* (Nkntv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését a köznevelési intézmények vállalják.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda megbízással logopédust alkalmaz. A Magyarbólyi Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	n.a.	0	0	0	0	0
2013	3	0	0	0	0	0
2014	2	0	0	0	0	0
2015	1	0	0	0	0	0
2016	3	0	0	0	0	0
2017	9	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	0	0	0	0	0,0%
2012/2013	0	0	0	0	0,0%
2013/2014	0	0	0	0	0,0%
2014/2015	0	0	0	0	0,0%
2015/2016	0	0	0	0	0,0%
2016/2017	0	0	0	0	0,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat ellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	0	0
2012/2013	0	0	0
2013/2014	0	0	0
2014/2015	0	0	0
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	0
2012/2013	0
2013/2014	0
2014/2015	0
2015/2016	0
2016/2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	Szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról.
Elszegényedés jelei	Óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé
Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	Jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé elszegényedés jelei óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv 12. §-a előírja, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat a más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával.

Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzatnál foglalkoztatott közfoglalkoztatott nőket nem éri, hiszen elvünk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a nők esélyegyenlőségi problémáinak tekintetében.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

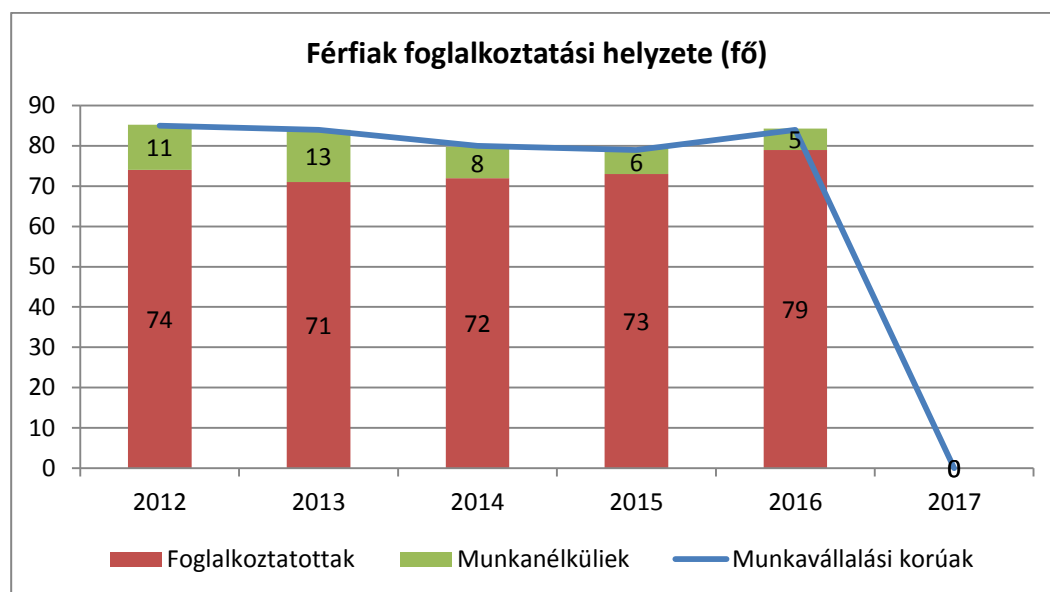
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	85	84	74	69	11	15
2013	84	86	71	70	13	16
2014	80	81	72	70	8	11
2015	79	81	73	71	6	10
2016	84	78	79	72	5	6

2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
------	------	------	------	------	------	------

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

5.2 A munkaerő piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mely településünkön több formában is megoldott.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni gyermekellátás.

A gyermekek napközbeni ellátásában közreműködik az óvoda és a tanév ideje alatt az iskola, bár ezek köznevelési intézménynek minősülnek, és alapvetően tevékenységük túlmutat a gyermekek napközbeni ellátásán.

A gyermekek napközbeni ellátását a Magyarbólyi Óvoda, a Vigyáz-Lak Mini Bölcsőde, és a Magyarbólyi Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola biztosítják.

Az óvoda a gyermek hároméves korától (a jogszabályban előírt feltételek mellett 2,5 éves korától) a tankötelezettség kezdetéig tartó, a teljes óvodai életet átívelő foglalkozásokat és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is magában foglaló óvodai nevelési tevékenységgel összefüggő feladatokat látja el. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az

óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, segítője, figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait. A Magyarbólyi Óvoda nevelése minden esetben gyermekközpontú, személyközpontú, befogadó. A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, bizalom övezi.

Az óvoda szemléletével, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét, nem adnak teret az előítéleteknek semmilyen tekintetben. Arra törekszenek, hogy megfelelő tárgyi környezetben, a személyi feltételek biztosításával, a gyermeki szükségletek kielégítésével, a nyugodt, derűs, családias, biztonságot nyújtó óvodai légkört teremtenek, amelyben a gyermeki játék elsődlegességét hangsúlyozzák. Felelős pedagógusként vallják, hogy az óvodás gyermek egészséges fejlődése azt kívánja, hogy az óvoda az óvodás gyermekekért legyen, a boldog gyermekkor színterévé váljon. Az idei évben az intézményvezető kérelmére, a fenntartó hozzájárulásával a megnövekedett gyermeklétszám miatt az óvoda férőhelyét 60 főre emelték fel.

A Vigyáz-Lak Mini Bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amely a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását biztosítja. A mini bölcsőde létrehozásának elsődleges indoka az volt, hogy a településünkön a 20 hetes-3 éves korosztály intézményes elhelyezésére nem volt megoldott. A településünkön élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak. A mini bölcsőde elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszamenni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük. A mini bölcsődei férőhelyének száma: 7 fő. A gyermekek nevelését és gondozását 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő, és 1 fő bölcsődei dajka látja el. Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2018-ban is biztosítva voltak. Arra törekszenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

Az Általános Iskolában az egész napos (16 óráig tartó) oktatás bevezetésének ellenére még mindig tapasztalható, hogy valószínűleg a kevés nevelői, tanári létszám miatt az iskolai felügyelet 15:30-kor, a busszal hazajáró vidéki iskolások távozásával megszűnik.

A tekintetben kevés adat áll rendelkezésünkre, hogy a gyersről, gyedről munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülő feladatait, biztosít-e

számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. A helyi tájékozódás alapján azonban elmondható, hogy léteznek ún „gyermekbarát” munkahelyek, illetve a szülők, a nagyszülők, ismerősök segítségével, közreműködését veszik igénybe a gyermekek nevelését, oktatását biztosító intézménybe szállításakor és hazavitelekor.

5.3 Családtervezés, anya és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A család-és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés egyik eleme a védőnői ellátás, amely a település lakosai részére teljes körűen biztosított.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadását, a védőnői szolgálaton kívül a család-és gyermekjóléti szolgálat segíti. A családtervezés azonban még mai is sok esetben gondot, problémát jelent, a szociálisan hátrányos helyzetűek körében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnő a várandós nőket már a terhesség kezdetétől gondozásba veszi és szülést követően a gyermek 6 éves korának betöltéséig figyelemmel kíséri mind az édesanyát, mind pedig a gyermeket. A védőnő segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1		0
2013	1		0
2014	1		0
2015	1		0
2016	1		0
2017	1		0

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. Kiemelten fontos terület az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából, hogy nagy hangsúlyt kapjanak azon jellegű tájékoztatások, amelyek azon szervezeteket mutatják be, ismertetik, ahova a bántalmazott nők fordulhatnak. Fontos feladat a nők ez irányú tájékoztatása, és a figyelemfelhívás (pl. felvilágosító programok már az iskolában, plakátok, stb.)

A családon belüli erőszak megelőzése, felderítése és ez által a bűnelkövetők kiszűrése érdekében a körzeti megbízottak rendszeresen vesznek részt a jelzőrendszeri tagok esetmegbeszélésein, ahol értesülhetnek a térségben előadódó családi gondokról, kiskorúak testi és szellemi fejlődését hátrányosan befolyásoló eseményekről.

Az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján azonban egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti elhelyezését településünk nem tudja biztosítani, se önkormányzati, se egyéb fenntartású (egyházi, alapítványi) anyaoththon nem működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepvállalása megfigyelhető az elmúlt években, mivel a képviselő-testületben is több nő tevékenykedik. Jelenleg az önkormányzati női képviselők száma kettő fő. A falugondnok szintén nő. Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők

érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Illocskán is, mint a legtöbb hasonló adottságú településen a nők számos nehézséggel találkoznak életpályájuk során. A munkanélküliség is ezek köré tartozik. Minden korosztálynak megvannak a maga nehézségei, problémái. Nehéz elhelyezkedni a nőnek, ha fiatal, mert családalapítás előtt áll, nehéz visszakerülni a munka világába a gyes után, vagy ha 40-50 éves kor körül vagy után szűnik meg a munkaviszonya. A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Tapasztalat, hogy nagyon kevés azon roma kismamáknak a száma, akik munkaviszonyból mennek el szülni. Mindehhez az alacsony iskolázottság, a családtervezés hiánya és az esetleges rossz szociális körülmények is hozzájárulnak. Szükség lenne olyan képzéseket szervezni, melyek megszerzésével esélyük lenne a későbbiekben munkát találni, és elhelyezkedni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya	Szabadidős programok szervezése.

mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.

Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei:

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,

- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsentjének” elterjesztése már a fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

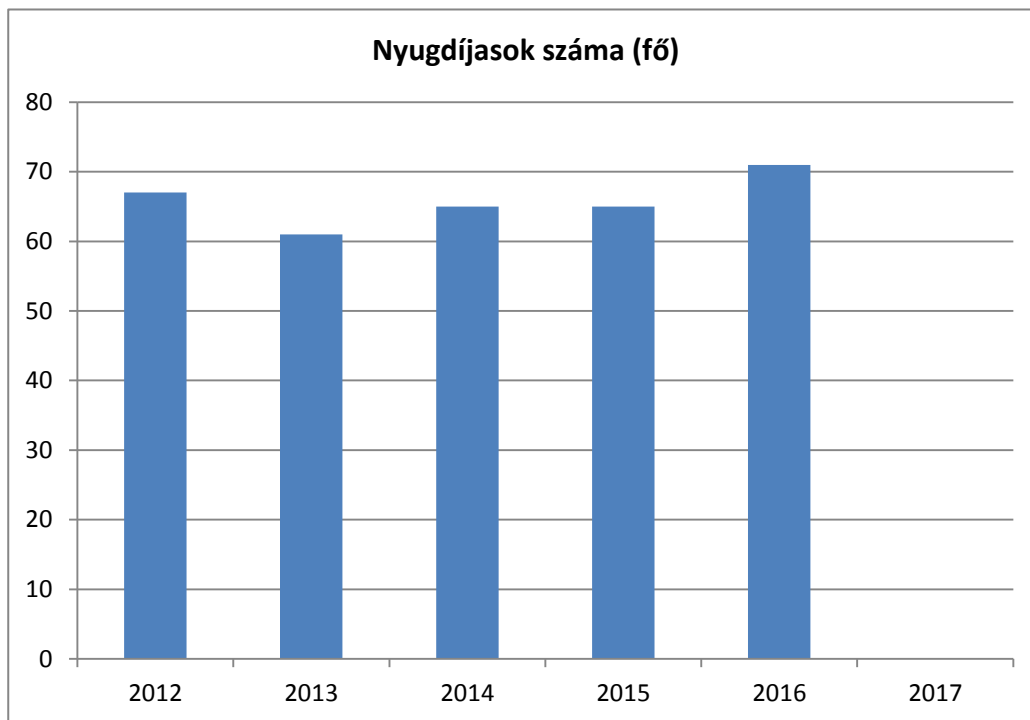
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	32	35	67
2013	30	31	61
2014	33	32	65
2015	30	35	65
2016	32	39	71
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő piaci helyzete

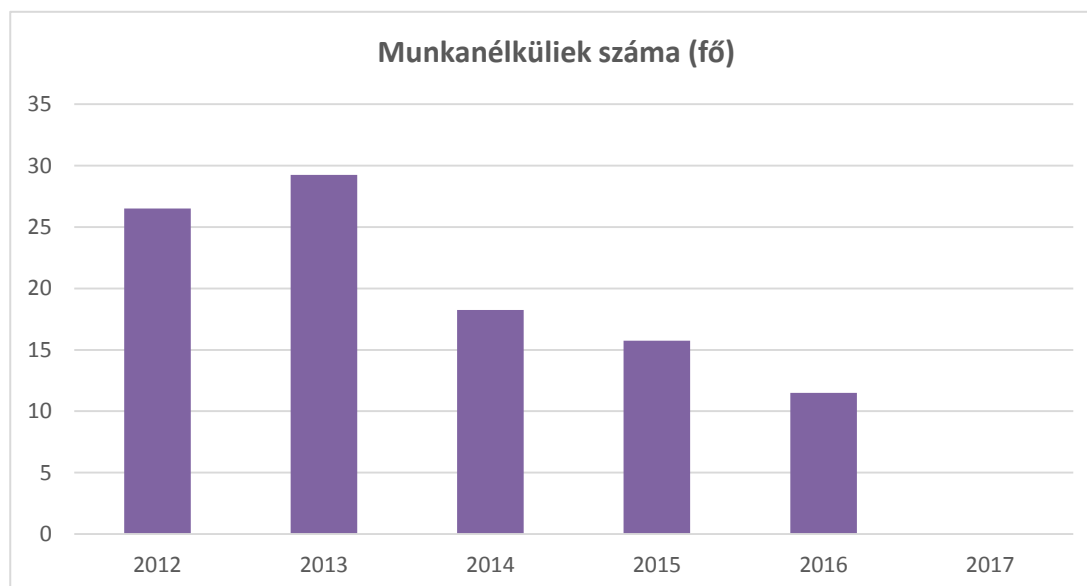
A helyi adatgyűjtés hiányos a tekintetben, hogy az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága milyen mértékű. Figyelemmel a nyugdíjazás szabályozásának változásaira, jellemzően a nyugdíjra jogosult személyek többsége igénybe veszi a nyugellátást, alacsony számban használják ki a továbbfoglalkoztatás lehetőségét. Az idősek, nyugdíjasok egy része azonban, jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen végezne jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha valamilyen speciális tudással rendelkezik. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési kisebb, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

Hátrányos megkülönböztetés az időskorú lakosságra vonatkozóan annyiban érvényesül, hogy a nehezebb, emberi szervezetet jobban igénybe vevő munkára elsősorban fiatal jelentkezőket várnak. Napjainkban egy 50 év feletti férfi vagy nő nehezen talál magának állást. Minden ebbe a korosztályba tartozó személy megpróbálja megtartani állását, tudván azt, hogy új munkahelyet találni a környéken nagyon nehéz. Sokan azért nem mernek jövedelmezőbb lehetőségeket megpályázni, mert félnek a kudarctól és attól, hogy a régi munkahelyen történő felmondással és az új munkahelyen egy esetleges sikertelen felvétellel állás nélkül maradnak.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	27	4	13%	n.a.	n.a.	n.a.
2013	29	4	14%	n.a.	n.a.	n.a.
2014	18	2	12%	n.a.	n.a.	n.a.
2015	16	2	11%	n.a.	n.a.	n.a.
2016	12	2	17%	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	2	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

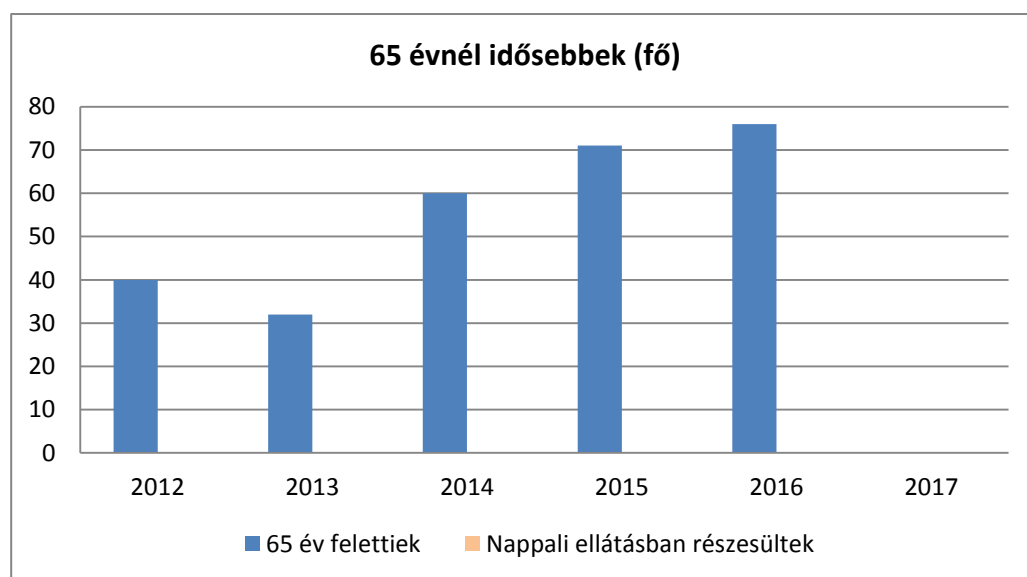
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Településünkön az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése sajnos nagyon nehéz. A házi orvosi ellátás hetente kétszer érhető el községünkben. Ha ezen a két napon kívül kell orvoshoz menni, akkor azt Magyarbólyban tehetik meg. A legközelebbi járó betegeket fogadó szakellátások pedig Siklóson és Mohácson találhatóak meg. Ahhoz, hogy ezeket az ellátásokat igénybe vegyék, a falugondnok szükséges. Ő szállítja őket az orvoshoz időpontra, és ha kell váltja ki a receptjüket. Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	40	0	0,00%
2013	32	0	0,00%
2014	60	0	0,00%
2015	71	0	0,00%
2016	76	0	0,00%
2017	n.a.	0	n.a.

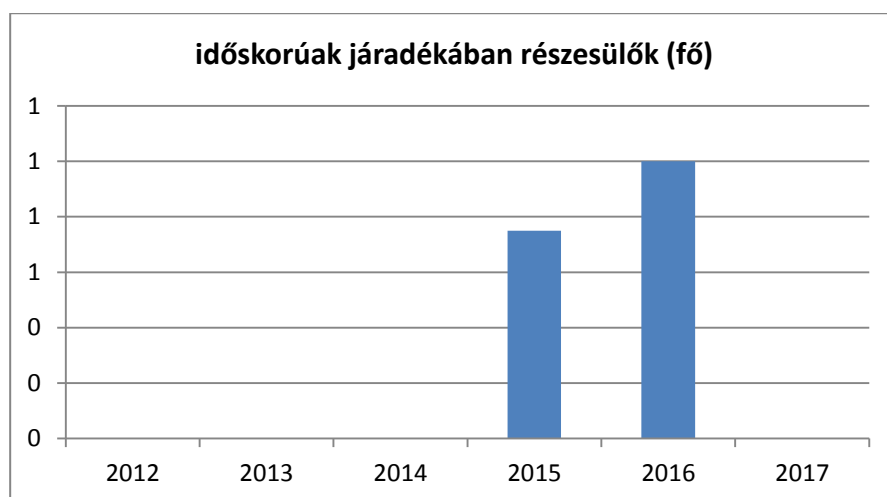
Forrás: TeIR, KSH

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0,75
2016	1
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település minden programján aktívan részt vehetnek, azonban a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen korlátozott számban biztosított. Az idősek kevés programon vesznek részt, egyrészt azért, mert a település szűkös anyagi helyzete miatt kulturális programokat csak ritkán tud szervezni, másrészt pedig azért, mert a környező városokba való eljutás őket már megterheli. Programok szervezésére esetlegesen az egyházzal vagy más civil szervezetekkel, vállalkozókkal közösen kerülhetne sor, illetőleg pályázat útján. Az idős korosztályú személyek háztartásában alig van számítógép, kivéve azokat a családokat, ahol több generáció él egymással. A fiatalabb generáció sok esetben megtanítja az időseket az internet és a számítógép használatára.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	0	0	0
2013	1	0	0	0
2014	1	0	0	1
2015	1	0	0	1
2016	1	0	0	1
2017	1	0	0	1

Forrás: TEIR

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.
A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy jelentősebb számban vannak közöttük időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a alapján a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását.

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

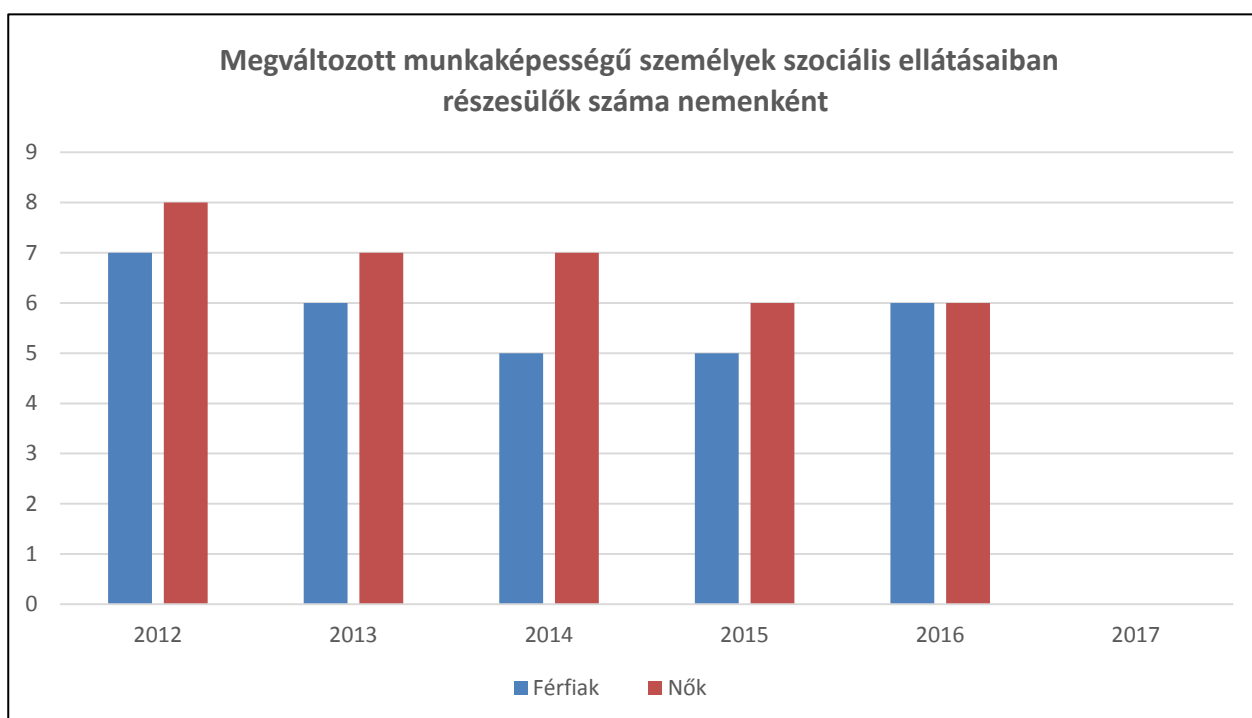
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járulék. Gyakran az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	7	8	15
2013	6	7	13
2014	5	7	12
2015	5	6	11
2016	6	6	12
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként, amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható: szociális alapszolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

Fogyatékos személyek számára ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	0
Lakásfenntartási támogatás	3
Ápolási díj	3
Temetési segély	0
Átmeneti segély	0
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	3
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	3
Rokkantsági járadék	3
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	0
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0
Parkolási igazolvány	0
<i>Forrás: helyi adatgyűjtés</i>	

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
--	--

Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	0
Lakásfenntartási támogatás	3
Ápolási díj	3
Temetési segély	0
Átmeneti segély	0
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	3
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	3
Rokkantsági járadék	3
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	0
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0
Parkolási igazolvány	0
<i>Forrás: helyi adatgyűjtés</i>	

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket, jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják:

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a

fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog,

hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló–gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége megoldott. A polgármesteri hivatal és az orvosi rendelő is akadálymentes, így a fogyatékkal élők számára az egészségügyi, szociális szolgáltatások akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás mindig akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A rámpa és a kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak. (Pl. idősek, nők, kisgyermekesek.)

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

		Igen/nem								
		Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
	középfok	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
	felsőfok	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
Egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
	járó beteg szakellátás	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
	alapellátás	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
kulturális, művelődési intézmények			NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
önkormányzati, közigazgatási intézmény			NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség			NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
szociális ellátást nyújtó intézmények			NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb

szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
---	---

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön egy civil szervezet van, a polgárórség. Azonban a polgárórség sem illocskai szervezésű, a Magyarbólyi Polgárórség kihelyezett szolgálatáról van szó. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a szervezetet, azok rendezvényeit. Ők vigyáznak a település biztonságára, részt vesznek a katasztrófa helyzetek megoldásában, biztonságérzetet nyújtanak a lakosság, illetve az ide látogatók számára. A vezető folyamatosan kommunikál a települések polgármesterével, tevékenységük jól és hatékonyan működik.

Településen nem működik egyesület. Nincs lakossági szerveződésű szakkör vagy bármilyen társadalmi csoport, aki egy bizonyos tevékenység végzése, vagy bizonyos cél érdekében szerveződött össze.

Az önkormányzatnak egyrészt ezért nehéz bárminemű előrelépést eszközölnie, bárminemű szervezkedést, vagy programot megvalósítania, mert nincs olyan szervezet, amellyel karöltve ezeket megvalósíthatná.

Partnerkapcsolata a horvátországi horvát településsel: Luč, valamint a horvátországi magyar településsel: Újbezdánnal van. A partnerkapcsolat a programszervezés kapcsán érvényesül, igaz csak ritkán. Kétévente szerveznek mindkét településsel futballmérkőzést.

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, szakemberek. Módszere a kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet a helyben szokásos módon kihirdetésre került, így az állampolgárok is véleményt mondhattak.

Az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz a település honlapján, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése és növekedése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.
	Egészségügyi és higiéniai problémák	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	Foglalkoztatási tájékoztatók szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a Siklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül.
	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
	Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Iskolai és védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.
	a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése.

	<p>problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.</p> <p>Gyakran válnak áldozattá.</p> <p>Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége</p>	<p>Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.</p> <p>Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése.</p> <p>Generációs programok szervezése.</p>
Nők	<p>A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.</p> <hr/> <p>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.</p> <hr/> <p>A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.</p>	<p>Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése szüksége.</p> <hr/> <p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.</p> <hr/> <p>Szabadidős programok szervezése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.</p>
Fogyatékkal élők	<p>Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.</p> <hr/> <p>A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.</p> <hr/> <p>Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.</p>	<p>A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Pályázati lehetőség keresése teleház létrehozására.</p> <hr/> <p>Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.</p> <hr/> <p>Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Falugondnoki szolgálat aktívabbá tétele.</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.	Önkormányzat, Siklói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály,
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül.	Családsegítő szolgálat, Önkormányzat, Iskola, Óvoda
	A lakossági adósságállomány újratermelődése és növekedése.	Önkormányzat, Családsegítő szolgálat
	Egészségügyi és higiénias problémák	Háziorvos, védőnő, családsegítő szolgálat, falugondnoki szolgálat
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	Siklói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, önkormányzat, Új Esély Egyesület,
	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Önkormányzat, szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat, szociális segítő, védőnő,
	Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Iskola, óvoda, védőnő, Új Esély Egyesület
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Önkormányzat, polgárőrség, házi segítségnyújtók, családsegítő szolgálat, szociális segítő
	A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Önkormányzat, házi segítségnyújtók, családsegítő szolgálat, orvos,
	Gyakran válnak áldozattá.	Polgárőrség, rendőrség, házi segítségnyújtók
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Önkormányzat, falugondnoki szolgálat
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Siklói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, önkormányzat, mini bölcsőde, iskola, óvoda, falugondnoki szolgálat.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Önkormányzat, szociális ügyintéző, Családsegítő szolgálat
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Önkormányzat, Új Esély Egyesület, falugondnoki szolgálat

	Akadálymentesítettség	Önkormányzat, Új Esély Egyesület
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Önkormányzat, Új Esély Egyesület,
	A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Háziorvos, házi segítségnyújtók, Családsegítő szolgálat
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Falugondnoki szolgálat, házi orvos, házi segítségnyújtók, önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák ugyanolyan eséllyel kapnak munkát, mint a magyar állampolgárok, társadalmunk aktív résztvevői lehessenek, ne legyen olyan nemzetiség, mely kizárótnak érzi magát. Legfőbb célunk az, hogy egymással békésen, biztonságban éljünk együtt, neveljük gyermekeinket.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítsunk, problémájukra megoldást találjunk, lehetőségeikről folyamatos tájékoztassuk őket. Minden ember egyenlő, függetlenül attól, hogy az életet szerényen vagy jómódban éli. Gyermekeink együtt járnak iskolába, óvodába, egymás között találnak barátokra. Törekszünk szegény sorsú embertársaink megsegítésére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek megfelelő ellátását, nevelését, egészség, elhelyezés és biztonság tekintetében. Nevelésük fontos, a társadalom számára hasznos, hogy művelt és szorgalmas, megbízható, családszerető ember válhasson belőlük. Ösztönözzük őket a továbbtanulásra, új ismeretek elsajátítására, egymás elfogadására és megsegítésére.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, azok szükségleteire, tájékoztatókkal és programokkal segítjük őket értesülni a világ dolgairól. Óvjuk egészségüket, segítünk annak megőrzésében. Ösztönözzük őket új dolgok felfedezésére, a társadalmi kapcsolatok ápolására, hogy a környezetüknek értékes és tapasztalt tagjai maradhassanak, akikhez a fiatalabb generáció örömmel fordulhat tanácsért, segítségért.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy egyenlő eséllyel induljanak a munka világába, ösztönözzük a párokat a gyermekvállalásra, megpróbáljuk megoldani a GYES-ről GYED-ről visszatérő édesanyák gyermekeinek nyári elhelyezését. Lehetőséget keresünk arra, hogy a nők, mint a család központjai részt vehessenek minél több egészségügyi szűrésen és vizsgálaton egészségük megőrzése érdekében.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre és azok biztonságára, életminőségük javítására azzal, hogy számukra az akadálymentesítést mielőbb, teljes körűen megvalósítsuk.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedés elérni kívánt célja	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.	Munkanélküliek számának csökkenése.	Költségvetés	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Önkormányzat, polgármester, Munkaügyi Központ	2024.12.01.	Felmérés	Önerő megléte, pályázati lehetőségek	Pályázati forrás és költségvetés
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése	Hátrányos helyzet öröklődése, rossz szülői példa	A továbbtanulásra való ösztönzés	Költségvetés, önkormányzat éves terve	Szolgáltatások, programszervezések	Polgármester	2021.11.01.	Felmérés, adatgyűjtés	Pályázati lehetőségek, önerő	A pályázati lehetőségtől, és az önkormányzat költségvetésétől függ.
3	Adósságállomány	Az állampolgárok	Adósságállomány csökkentése,	Tájékoztatók	Előadások, tájékoztató füzetek	Polgármester, szociális szféra	2024.01.01.	Adatgyűjtés, felmérés	Pénzügyi rálátás	Fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el érni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		életminőségnek folyamatos vizsgálata.	hitelfelvétel kockázatának megismertetése.		elkészítése					
4	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnők bevonásával.	Egészségügyi és higiénias problémák.	Egészségtudatos életmód, higiénia, egészségmegőrzés.	Szórólapok, tájékoztatók	Falugondnoki szolgáltatás bevonásával ingyenes szűrések szervezése.	Védőnő, háziorvos, falugondnoki szolgáltatás, családsegítő szolgáltatás.	2024.12.01.	Adatgyűjtések	Ingyenes szűrések	Költségvetés. Fenntartható, ha adottak az ingyenes szűrések.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Iskolai és iskolai védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.	Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása,	A szülői rossz példa kiküszöbölése, továbbtanulás.	Továbbtanulási tájékoztatók	A továbbtanulásról iskolai előadások, felmérések a gyermekek továbbtanulási szándékáról.	Családsegítő szolgáltatás, Iskolaigazgató	2024.12.01.	Továbbtanulási mutatók, Szakmunkásképző intézetek nyílt napjai.	Tanárok, szülők és gyermekek együttműködése, Pályázatok, önértékelés	Magasabb iskolázottság, kevesebb munkanélküli ember.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.								
2	Foglalkoztatási tájékoztatók szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a Siklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül.	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	A szülőket ösztönzése a munkába állásra.	Önkormányzat éves terve, munkaügyi központ képzési terve	Programok szervezése, foglalkoztatási tájékoztatók, képzési lehetőségek keresése	Családsegítő szolgálat, polgármester	2024.12.01.	Eredményességi vizsgálat	Munkaügyi központ és képző intézetek.	Folyamatos munkatárs megléte, költségvetés.
3	Szülők tájékoztatása a	A rendszeres gyermekvédel	Szociális lemaradás,	Óvodai, iskolai	Rászorulóknak részére a	Polgármester, jegyző,	2024.12.01.	Szülői nyilatkozat	adatszolgáltatások,	Önkormányzat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetés eiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	kedvezményel járó támogatásokról	mi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére kevesen vesznek igénybe.	gyermek oktatásának anyagi támogatása	nyilvántartások.	szociális juttatások ismertetése, támogatások megállapítása.	igazgatási előadó		ok, óvodai, iskolai nyilvántartások	nyilatkozatok	költségvetése, folyamatos munkatárs
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nyári gyermekelhelyezés, munkanélküliség problémája	Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.	Munkába álló nők, kisgyermekes anyukák támogatása, női munkavállalás támogatás	Családi napközi működési szabályzata	Nyári gyermekelhelyezés megoldása, családbarát és közfoglalkoztatás.	Óvoda, iskola, falugondnoki szolgálat,	2024.03.01.	Nők munkavállalásának felmérése	Családi napközi működtetés.	Költségvetés
2	Szociális és	A gyermekét	Családok	Önkormány	Támogatás	önkormányzat	2024.08.01.	Bölcsődébe	Családsegít	Költségvet

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés elvárt célja	A célkitűzés és egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.	egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő családot, ahol a szegénység kockázata magas.	támogatása a nők munkába állásával	zati rendeletek, szociális törvények	k igénybevétel, gyermekjóléti támogatások, szolgáltatások megismertetése	, szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat.		n ellátott gyermekek száma.	ő, önkormányzat, szociális ügyintéző.	és, pályázati forrás
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése	Magas az egyedül élők aránya.	Társadalmi életben való részvétel növelése.	Költségvetés	A függetlenség és az aktivitást megőrző szolgáltatások, programok szervezése.	Polgármester, családsegítő szolgálat polgárőrség, házi segítségnyújtók, önkormányzat	2024.12.01.	Igényfelmérés, programban résztvevő idősek száma	Önkormányzati önértékelés, pályázatok, falugondnoki szolgálat igénybevétel, képzések.	Képzésektől és pályázati lehetőségtől függő
2	Helyben nem biztosított	Rendszeres mozgást	Idős emberek	Hirdetmények	Felmérés az egészségügy	Polgármester, falugondnok	2024.12.01.	Utaztatás megoldása	Önkormányzat	Normatív igénylése

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedés elvárt célja	A célkitűzés és egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	szakellátások és szűrések	biztosító szolgáltatások bevezetése, szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése. Egészségtudatos magatartás erősítése.	egészségmegőrzése. Egészségtudatos magatartás fejlesztése		i intézményekbe való szállítási igényekről, gyógyszerek kiváltásáról.				költségvetése, falugondnoki szolgálat, falubusz üzemanyag költsége	
3	Generációs programok szervezése	Nemzedékek közötti kapcsolatok nehézsége.	Megértés és összetartás növelése generációk között.	-	Programok szervezése, melyen fiatal és idős is kapcsolódhat.	Önkormányzat, falugondnoki szolgálat	2024.12.01.	Családsegítő szolgálat beszámolója	Önkormányzati önerő, pályázatok, szervező személyzet	Generációk összetartása
4	Idős áldozatok	Idősek személyes környezetének védelmét szolgáló	Idős emberek biztonságának védelme	Rendőrségi statisztikák	Fokozott ügyelés azokra az otthonokra, ahol idős	Polgárőrség, rendőrség, házi segítségnyújtók	2024.03.01.	csalások lopások megelőzése	Emberi erőforrás	Nyugodtabb életvitel, nő a biztonságérzet.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		intézkedések.			emberek élnek.					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Kapcsolatteremtés és önszervező csoportokba járásra kevés lehetőség	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Pályázati lehetőség keresése teleház üzemeltetésre	A kommunikáció egyik színtere az internet világa, pályázati lehetőségek keresése teleház üzemeltetésre	Pályázatok	Az internetezés lehetőségével új információkat szerezhetnek, kapcsolatokat tarthatnak hasonló embertársaival, és az ügyeik intézését is megkönnyíthetik.	Polgármester, képviselő-testület	2024.12.01.	Fogyatékosok száma	Pályázati kiírások, pályázatíró, alkalmazottak	Pályázati forrás, önrész, költségvetés
2	Pszichiátriai problémák,	Ellátásukban részt vevő	Életminőség javító	Háziorvos nyilvántartás	Elemzések készítése,	Háziorvos, védőnő,	2024.12.01.	Résztvevők	Adatgyűjtést végzők.	Költségvetés,

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedés elvárt célja	A célkitűzés és egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	szenvédélybetegségekben szenvedő emberek száma egyre nő	civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése	intézkedések bevezetése, prevenció	a	problémák feltárása, programok, intézkedések bevezetése.			aránya		pályázati források.
3	Nehezen jutnak el a fogyatékos emberek a szűrővizsgálatokra.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Falugondnoki szolgálat	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.		Falugondnok ki szolgálat aktivizálása a vizsgálatok történeti szállítás kapcsán.	Falugondnok, polgármester, házi orvos	2024.12.01.	Fogyatékkal élő emberek nyilvántartása	Falugondnok ki szolgálat, üzemanyag a falubuszhoz.	Költségvetés, önerő.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el érni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		aktívabbá tétel.	atokon.							

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése:

Illocska Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programja alapján az önkormányzatnak biztosítani, és vizsgálni kell, hogy az intézmények működését és munkáját érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései. Értékeli, visszacsatolja a program ellenőrzése során szerzett információkat.

Biztosítja az önkormányzati döntéshozók, tisztségviselők és intézményvezetők felkészítését a programban végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken az alábbi alapelveknek megfelelően:

A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézményekben az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő környezetet kell biztosítani.

A lakosság széles körében tudatosítani szükséges az egyén és a társadalom közös felelősségét. A szociálpolitika értékei a társadalompolitika és a szociális munka értékeit ötvözi. Legfőbb alapérték kell, hogy legyen: a lehetőségek, források és szolgáltatások mindenki számára egyenlő hozzáférése a biztosítása abból a célból, hogy önállóan, megfelelő szinten tudják élni az életüket a segítségre szoruló emberek.

A szakemberek úgy álljanak kapcsolatban a szolgáltatást igénybevevőkkel, hogy azok értékeit, személyiségét elfogadják, az emberi méltóságot tiszteletben tartásuk.

A civil társadalom erősítése, a kirekesztés elleni küzdelembe való bevonása. Hatékonyabbá kell tenni közreműködésüket a helyi közügyek alakításában. Ennek eszköze a társadalmi párbeszéd intézményeinek fejlesztése, a jogok és a jogtudat erősítése, továbbá a diszkrimináció és a társadalmi előítéletek elleni küzdelem.

A lakossági kapcsolatokra is nagyobb hangsúlyt kell helyezni. Fontos, hogy az érintettek korrekt információkkal rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről. A tájékoztatáshoz – a helyi újság mellett – fel kell használni az elektronikai eszközöket, és az eddig működő tájékoztatási formákat is.

Ha az önkormányzat nem rendelkezik forrással a program kötelező feladatainak támogatására, végrehajtására egyéb eszközöket keres. A szűkös anyagi források miatt leginkább pályázati úton,

azon belül is 100%-osan támogatott pályázati lehetőségekkel képes a kitűzött fejlesztéseket megvalósítani.

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

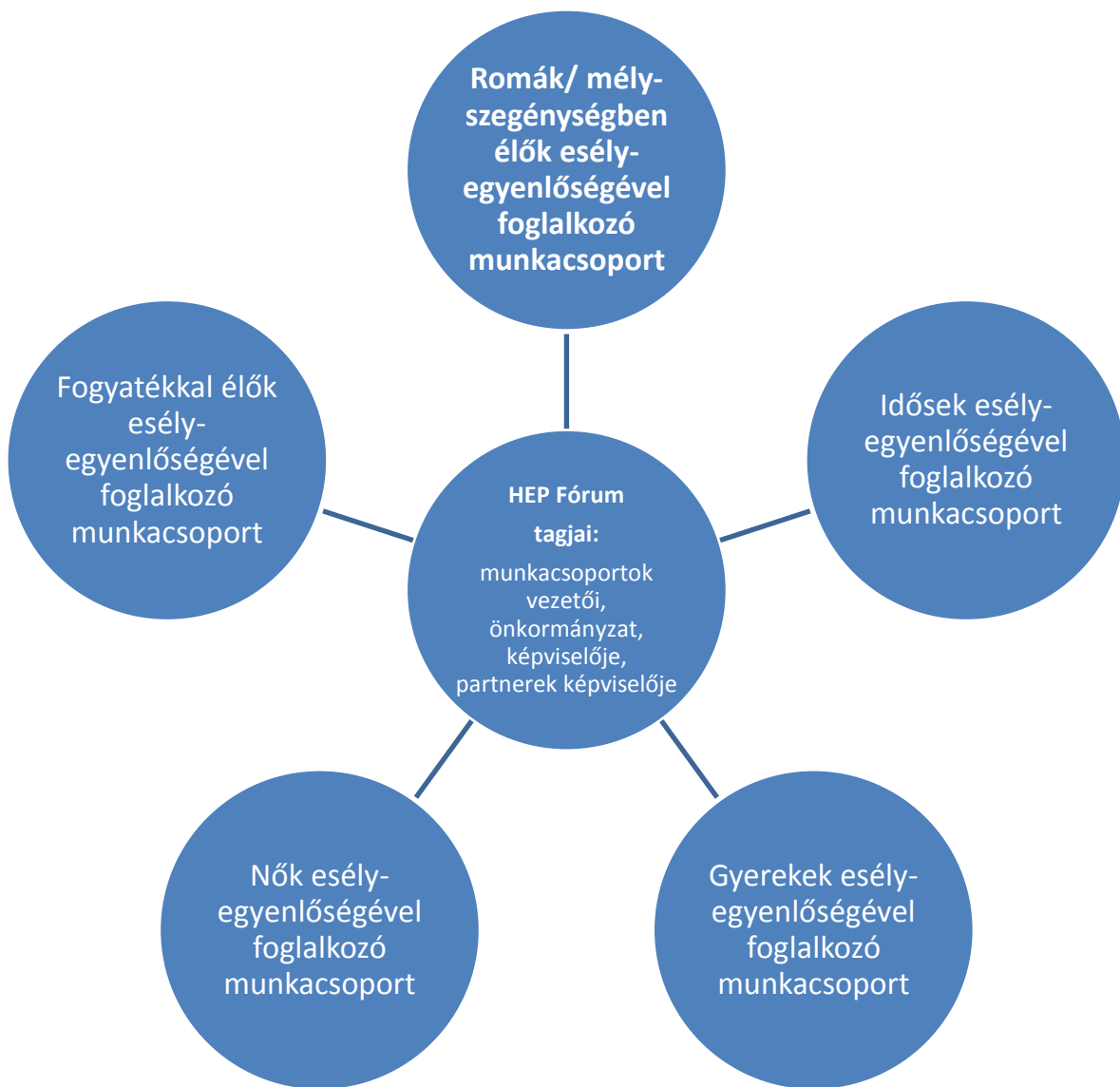
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv vagy feljegyzés készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

Illocska Esélyegyenlőségi Programjának vizsgálata az alábbiak szerint történik:

Az intézmények az éves beszámolóikban értékelik az esélyegyenlőségi program megvalósítását.

A Képviselő Testület az intézményi beszámolók alapján éves értékelést készít, melyben meghatározza a fejlesztendő területeket, az eddig eredményeket, a beavatkozások hatékonyságát, az új problémákat beazonosítja, amelyre megoldási javaslatot készít, valamint ellenőrzi a Program végrehajtásában feltüntetett határidők betartását és a végrehajtás teljekörűségét.

Az értékelést minden érintett intézmény megkapja, melyek fejlesztési területeit éves tervezésénél figyelembe veszi.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Az Önkormányzat a Programot az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik.

Továbbá szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását követően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze, amelyre a szülők, a hátrányos helyzetű csoportok képviselői, valamint a nevelőtestületek tagjai is meghívást kapnak. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítása érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk, természetesen csak aggregált adatokat és információkat közölve, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük

kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek, illetve csoportok az itt meghatározott körben felelősek.

A Program végrehajtásáért az önkormányzatok részéről a jegyző felel. Az ő feladata és felelőssége:

- Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, de főként az intézmények, szülők és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő közoktatási intézmények dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat.
- Biztosítani kell, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához.
- Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

Az Esélyegyenlőségi Program megvalósításának irányításáért az önkormányzat részéről a polgármester felel. Az ő feladata és felelőssége:

- A Program megvalósításának koordinálása,
- a végrehajtás nyomán követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása,
- a szükséges esélyegyenlőségi munkacsoportok összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a településen működő intézmények vezetői:

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentességet, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék az Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt.
- Az intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje az intézkedési tervet, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe.

Érvényesülés, módosítás

Az Esélyegyenlőségi Program keretében lezajló intézkedéseket folyamatosan nyomon követik. Minden olyan esetben, amikor a vállalt célok teljesülése elmarad, kötelesek kivizsgálni a vállalt célok teljesülése, vagy a tervezett intézkedés megvalósulása elmaradásának okait.

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése

elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Illocska község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Illocska község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 64/2019.(XI.26.) számú határozatával elfogadta.

[Handwritten signature]
Aláírás

Az Illocska Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Védőnő

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Falugondnok

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Iskolaigazgató

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Óvodavezető

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Családsegítő Szolgálat

2019. 11. 19.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Háziorvos

2019. 11. 28.
Dátum

[Handwritten signature]
Partner aláírás
Aljegyző

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részei ⁵										Aláírás ⁶	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
DELVETHLŐE G-ÉTŐ MÓLVILLA SÁRCS	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Delvethlőe</i>
SÁNDORNÉ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Sándorné</i>
FABCSI JUDIT	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Fabcsi Judit</i>
FEJTER DÓBERNÉ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Fejter Dóberné</i>
TAKÁCS ÉVA NAGYTEREK	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Takács Éva Nagy Terék</i>
DR. LSONJOS ZSOLT	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Dr. Lsonjos Zsolt</i>
KORVÁTH ÁRBÁNYA	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Korváth Árbánya</i>

³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

K I V O N A T

Illocska Községi Önkormányzat képviselő-testületének 2019. november 26-án megtartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

64/2019. (XI.26.) számú Kt. határozat:

Illocska Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2019-2024. időszakra vonatkozóan elfogadja.

Felelős: Juhos József polgármester

Határidő: azonnal

K.m.f.

Kiadmány hitelül:

Horváth Szabina
aljegyző